

Életünk

AZ EURÓPAI MAGYAR KATOLIKUSOK LAPJA

III. évfolyam 3. szám (3. Jahrgang Nr. 3.)

A Z St.Gallen — Erscheint monatlich

1971 március 1.

Miért megyünk Fatimába?

Az 1971. évi Szent István milléneumi ünnepek sorában kétségtelenül a legnagyobb eseményt a szabad földön élő magyarok fatimai zarándoklata jelenti. A nagyvilágban szétszóródott magyarság augusztus 11-16-ig ezen a világhírű kegyhelyen gyűlt össze, hogy ünnepelje első Szent Királyát és hálát adjon ezeréves kereszténységéért. A rendezők a magyarok érkezését már augusztus 11-re várják, mert ebben az esetben résztvehetnek 12-én délután és 13-án egész nap a jelenések emlékére tartott fényes nemzetközi ünnepségeken is. A magyarok külön augusztus 14-én és 15-én ünnepelnek: az első napot Szent Istvánnak, a másodikikat a Magyarok Nagyszonzonyának szentelik.

Fatimában a magyarok nem idegenek, mivel évek óta áll már ott a Mindszenty bíborosról elnevezett magyar keresztút és kálvária. A kálvária kápolnáját Szent István tiszteletére emelték és nyilván ez a tény is indítást adott az emigrációnak, hogy a magyar kereszténység ezeréves fennállását és a Szent Király milléneumát ezen a világhírű kegyhelyen ünnepelje meg.

Minden magyar tud legalább annyit, hogy Fatima kis portugál falu és a világ érdeklődése csak akkor fordult feléje, amikor az első világháború alatt, 1917-ben májustól októberig, minden hónap 13-án (augusztusban 19-én), tehát hat ízben, megjelent a Boldogságos Szűz három tízévenaluli egyszerű pásztorgyereknek, Luciának, Jácintának és Ferencnek.

A jelenések és az alattuk történt kijelentések hitelét október 13-án egy rendkívüli természeti jelenséggel, a Nap-csodával igazolta az Ég, melyre a Szent Szűz már július 13-án felhívta a gyermekek figyelmét. 70.000 ember volt jelen és valamennyien belenézhettek délben szabad szemmel a fényes Napba, mely percekig tengelye körül forgott és hatalmas fénycsóvákat lövelt ki magából. Ez a jelenség mindenki szemeláttára kétszer megisméltódott, majd hirtelen úgy látszott, hogy a Nap ráhull a Földre, s azután óriási sebességgel visszatért az égboltozatra.

A Szent Szűz a gyermekekre titkokat bízott és felszólította rajtuk keresztül az egész emberiséget, hogy térjen meg. A hívőktől azt kérte, hogy naponként imádkozzák a békéért és a bűnösök megtéréséért a Rózsafüzért, engeszteljenek és vezekeljenek sokat. Az egyik,

azóta nyilvánosságra hozott titok arra vonatkozott, hogy az emberiség elkerülhette volna a második világháború csapásait és a kommunizmus térhódításából származó megpróbáltatásait, ha bűnbánatot tartott volna.

1967-ben VI. Pál pápa is megjelent milliók élén Fatimában. A jelenések 50. évfordulóján ott szentmisét mutatott be és szöveget intézett a világhoz. Beszédéből sokan akkor arra következtettek, hogy a még nyilvánosságra nem került titkok egy harmadik világéggel és az egyházban támadt hittani és erkölcsi krízissel lehetnek kapcsolatban.

Fölöttünk is végigszántottak e viharok közöttük a legerősebb is: a kegyetlen kommunista elnyomás a véres egyházüldözéssel. De se a népet, se a magyar katolicizmust nem tudta elsöpörni. Az egész magyarság nevében köszönjük meg ezt a Magyarok Nagyszonzonyának Fatimában. Alig kétséges, hogy az ő oltalma alatt kerültek el a legnagyobb tragédiát, melynek bekövetkezésétől még Mindszenty bíboros is tartott egy nehéz és borús történelmi pillanatban. «Észbontóan fájó gondolat volna, — írta a primás 1948 újévi körlevelében — ha az ősi Máriás magyar földön a hit, remény és szeretet megfoghatóságával az Isten Anyját száműznék vagy száműzni engednék és Szent István történelmi értékű szerződését botorul felbontanák, megsemmisítenék. E kapcsolat felbontása népi öngyilkosság volna. Ez lenne a végső haláltánc és a nemzethalál, az örvény, melyből nem volna menekvés, kiemelkedés.»

Vagyis hálát adni, imádkozni s az engesztelés szellemével töltekezni megyünk Fatimába a Szent István Milléneum alatt, mivel

*Ejfélt van a Duna táján,
Magyaroknak éjszakáján
Nincs más, ki virrasszon;
Baráttalan, testvértelen,
Hozzád ver a veszedelem,
Boldogságos Asszony!*

A világhírű Mária-kegyhelyen azért könyörgünk, hogy Nagyszonzonyunk anyai oltalma és szeretete virrasszon tovább a magyar nép és a magyar kereszténység fölött.

VECSEY JÓZSEF

Tévedések

terjedtek el mindenfelé arról a kérdéstről, vajon van-e még a második vatikáni zsinat után jelentősége és értéke a lelki életben az önmegtágadásnak és főként a böjtnak. A félreértések onnan származnak, hogy az egyház a második világháború után előbb megnyílt, majd a zsinaton gyökeresen megváltoztotta a régi böjti jegyzelmét.

Ebből az enyhítésből és változtatásból némelyek arra következtettek, hogy az egyház feladta az önmegtágadásra vonatkozó világos evangéliumi tanítást, mert kétezer év után most kevesebbre értékeli a böjtöt és vezeklést. Ez az egyházi intézkedésnek téves és veszélyes félreértése. A régi felfogás és tanítás ma is érvényes. Ezért tér vissza az egyházi naptárban évről-évre változatlanul ma is a nagyböjt, az az «üdvösséges» szent idő, melyben — éppen a második vatikáni zsinat útmutatása szerint — negyven napon át készülnünk fel önmegtágadással, vezekléssel és bűnbánattal a kereszténység központi misztériumának, a húsvétjának megünneplésére.

Az egyház papja a nagyböjt első napján ma is hamut hint a fejünkre és az elmúlás és pusztulás jelképével arra figyelmeztet: Emlékezzél meg ember, hogy por vagy és porrá leszel! Az egyház szemében tehát a nagyböjt ma, ebben a modern világban is, szent idő: a magabaszállás ideje.

Hát akkor miben változtatott a zsinat a böjti jegyzelmén? Két tekintetben történt változás. Először abban, hogy a zsinat mindenkinek a lelkiismeretére bízta, milyen önkéntes áldozatokat és önmegtágadásokat vállal a saját és embertársai lelki üdvössége érdekében a nagyböjti szent időben. Ennél az a szándék vezette a zsinati atyákat, hogy «nagykorúsítsák» a híveket. Azok igyekezzenek megismerni alaposabban az evangéliumi tanítást és képesek legyenek felelősséggel dönteni lelkiismereti kérdésekben.

A másik új előírás: önmegtágadásainkat úgy végezzük, hogy azokkal ne csak a magunk üdvösségét szolgáljuk, hanem jejezzék ki felebarátainkkal szembeni szolidaritásunkat, testvéri együttérzésünket és segítőkészségünket. Ez a zsinati szándék valósul meg a németországi Misereor, Adveniat vagy a svájci Fastenopfer mozgalmakban. Ezek tehát nem a pénzszerzésnek raffinált formái, hanem önmegtágadásaink pozitív beállítása a apostolkodás nagy művébe. Ezt a pénzt önkéntes lemondásunk eredményeként adjuk lelki célokra.

« Akár esztek, akár isztok... »

Triviális kérdés; mit eszünk ma vacsorára? Alacsonyrendű emberi funkciónak tartjuk a táplálkozást. Szegénységi bizonyítványt állít ki magáról, aki aszerint zászlózza be a térképet: hol evett jól. Megszóljuk a nyárspolgár világvándorokat, akik csak az étkezdek csalógató neonfényeit figyelik s más emléket nem mentettek maguknak, csak izes pecsenyék illatát. A lelkeségnek nem biztató fényjelzése a haspártiság. Jól ismert gúnyképeink közül való a hordó mellett vigyorgó nagyhasú barát. Zabálás, részegség, hányásig dőzsölő római-fajta lakomák ellen fölszisszennek az aszkétikus írók. A főbűnök közé sorolja a torkos-ságot a morális.

A lombikjuk fölé hajló biokémikusok egyre közelebb férköznek az élet titkához. Már már a kapuban topognak, hogy megszüllék az első gyártott élő sejtet. Nem hozzáadogatva, mint téglát a téglára, hanem a belülről növekedés, majd kettéválva a szaporodás csak így valószínűsíthető, ha az amőba lenyeli a másik állatocskát s a gyökér felszívja az ásványi anyagokat, azaz táplálkozik.

Kertem sarkán szemembeszalad a muskátli-sor zöld-piros ágyás-esokra. Kikeverhetetlen virágszínnek incselkednek a nadrágonra tapadt tubusfestékek miatt. A hatalmas gránátalmák majd leszakítják a kölyökfa gyöngye ágait. Harmadik évében hogyan tudott 8 birskörtét hízlalni a karójával is hajladozó lomboeska? A datolyapálma sóhajtozik a hiányzó meleg hónapért, mely szükséges volna érésig puhítani fölnevelt gyümölcsfűzeit. A mindig szomjas mogyorófa csonthéjba pakolt gömböskéit gurítgatja szanaszét. A szomorúfűz — állítólag egy fa összes hajszálgöckereivel együtt körülérné a földet — bánatosan lógatja zöldpolip ágait, mert behálózva az egész kert területét, lopva mindenünnen a vizet, mégis képtelen a lugással vetekedni, mely a mélyből szűri bogyóiba a felszívattyúzott nedűt. A hagyma bűzével kellemetlenkedik a zamatos földiepernek. A füge émyelgős mézességgel hencg a janyar meggynek. Az olasz naspolya már májusban elkedveskedte gyümölcseit, hogy szégyenítse a lusta kaktuszalmát. Miért savanyú a citrom és édes a narancs és keserű a mandula? Hol találta szagát a büdös-bürök és illatát a bódító akác?

A földben sem, a hagymájában sem volt egy sziporka cinóber, hogyan pirult el mégis a tulipán. Miért csak a leveleket festi zöldre a klorofil s a virágszirom miért ölt karmin-violet? Ugyanaz a nap süti, egyforma eső öntözi, a föld se más, melyből kivonják a nedvet s a helyébe furakodnak. Postázzák a táplálékot a lomb felé. Rüggyé, virággá, gyümölcséské kristályosodnak. Izzellen földből zamat, sárból szívdárványszínek, humuszából illatszím-foniák. A gyökér-törzs-ág vonata még nem szállít íz-illat-szint. Hol és hogy történik a csoda s ráadásul a növénytan változatos tárgyasága szerint.

A fekete primadonna, a bolondos rigó persze hogy nem tudja, mikor ülepére esik az elszakadt kövér kukac miatt. Am a legény gondolhatná, mikor rózsát lop babájának, hogy az ő szívében parányi lobog abból a

Szeretetből, aki mindezt művészkedvében élénk szépítette. Sajnos, az aszfalton árult szekfü alig sejtet valamit a természetből elszakadt, gépeibe gabalyult betonfalak lakóinak. A botanikusnak világos, hogy akár-melyik mechanikai bravúr is kismiska egy fűszálban lezajló történéshez képest; a gyökérke megtapadásától a verébfölesipte magig. Csak olykor az utolsó beismerésre lusta, mely a kémiai és fizikai folyamatoknál tovább mutat. Nem esacsi az, aki idegnyugtató kikapcsolódásként Előtte hajladozva gazolja gyeptjét s nem érzi meg a láthatatlan Kertész? Aki picinyke magokba belesűrítette annyijéle természet botanikai szabályait. Legalább egy cserépnyi virágot ápolhatna kiki az ablakában, figyelmeztetésül az állandóan teremtő és életető Isten jóságáról.

Még izgalmasabb az ember asszimilációja: magyarul, mikor eszünk és emészünk. Orvosnak illenék folytatni soraimat: a száj, gyomor, máj- epe, belek, vese összfunckiójáról. Élettelen elemek: só, foszfor, vas élővé válnak bennem. A kívülem álló alma, hús, saji saját testemmé változnak, 7 év alatt csontjaim utolsó porcikája is kieserlődik. Ugyanabból a szétvágott ételből lesz köröm, agyvelő, szív. A vér mint hordár viszi, leteszi és elszállítja helyette a szemetet. Menenius Agrippa mesél a kalákában dolgozó szervek lázadásáról. Csak egy lusta, vagy izgága ágyba kergeti a háztulajdonost. Zajtalanul megy a malom, de ha megbillen az egyensúly, belém dőf a sebészkes. Milyen nagyszerű laboratórium a kilijét majszoló gyerek.

A vért szűrőszőlő tigrisnél, a szénáját ropogtató öszvérnél memnyivel magasrendűbb az asztalánál ülő szalvétás ember. Eszem a kétszersültet, táplálja az agyvelőt s közvetve gondolat lesz belőle. Nem a búzalisztból, nem is az agytekervényekből — nem tudom miből — de nélkülik nem tudnám olvastatni szemlélődéseimet. Vajon mit reggelizett Descartes azon a napon, mikor kipattant koponyájából filozófiai principiuma: gondolkodom, tehát vagyok. Öntudattal bíró egyetlen lény, aki ki tudja jelenteni: hogy én, használatba veszi a fogakat, nyelvcsövet, a táplálkozó organizmust s nyelvelni kezd, hogy önmagát kifejezze. Izommasinánk nem működhet utánpótlás nélkül. Elpusztíthatatlan lelkünk pedig megbénul a kimerült, elalélt szervezeiben.

Jó vicerektorok teletömték a fiatal teológusok bendőjét, nemesak, hogy beléjük fojtsák a morgási s mert a böjtöltetés úgysem erény — hanem, mert ha a kazán üres, nincs jókedvű hajrá és tanulás. Vajon Mesterünk miért tanított így imádkozni; mindennapi kenyérünket. Hozzá legjobban hasonlító Szt. Ferenc elérzékenyülve hálálkodott a hegyi forrás mellett köre helyezett száraz kenyér adománya fölött is. Van-e a szeretetnek kifejezőbb szimbóluma, mint a gyermekét szoptató anya? Kenyeret dagasztó anyánk a szívet is belesütötte a világ legjobb cipójába. Az ekére támaszkodó, verejtékét törölő apa ösevangéliumi kép: a betevőt bekészíteni a maga és családja számára. A szakácsnök hálátlan szorgoskodásáért nem tudom, milyen megkülönböztetett helyet tartogatnak az égiek.

Anyánk keresztett karcolt a kenyér gyirkájára, mielőtt fölvágtá. Megcsókoltatta a földre esett morzsalékokat. Mozdulata megtanította, ha maga nem is tudta pontosan, hogy miben áll — hogy az evésnek van magasabb nézőpontja is. Nem spirituális emberi akciók közé soroljuk, mert a legszentebbel is képesek vagyunk visszaélni. Bocsanat a szóért, a népies megfigyelésért; olykor az ember zabál, mint az állat. Holott az Irás így oktat: akár esztek, akár isztok, mindent Isten dicsőségére tegyetek. A megszentelődést kell szolgálja még evés-ivásunk is.

Az élet nagy eseményeit lakoma közben ünnepezzük. Elsőáldozásunk reggelije, menyegzős lakodalom, újmise, búcsús ebédek, holottitör. Nemcsak az evés örömeért ül asztalhoz a család, hanem az együttléti örömeért is. «Aki maga néz a tálba, azt az étel nem táplálja». A szerzetesek étkezése se csak hastöltés ideje, hanem a testvéri szeretet is. A fehér abroszhoz települők — ugyanazt a kenyeret és bort fogyasztják — az egyformán gondolkodók és érzők lelki egységét is jelentik. A mindennapi ebéd kis ünnepe a hétköznapi. Isten áldja meg Josefa nővér emlékét, aki minden öregotthoni étkezést ünneppé varázsolta. Atérezte szándékát annak, aki megvendégelte a tömeget és bort adott a kánai házásoknak. Az apostol is figyelmeztet: legyetek vendégszeretők. Meghívás egy vacsorára megbecsülésünk kifejezése is. Civilizációnk, a turizmus, a pénz imádata, a szállodák légköre termelte ki a szív nélkül vendég elé dobott terítéket.

Zárójelben: szellemi töltekezés, ha az apa, anya szereti gyermekeit. A tanár a katedrőről adagolja a tudást körülötte csipogó tátottszájú diákjainak. Megszámlálhatatlan határból áll össze a festő, költő, zenész, de a legegyszerűbb kubikos is. Újságírók mérhetetlen bűne a mindennap utókra öntött erkölcsi és szellemi kloaka gyalázatossága.

Testi és szellemi összeötvöződés az utolsó vacsora. A táplálék Krisztus teste és vére, mely egyesít Istennel és Igéjével. Éltet, átalakít, istenivé tesz, üdvözít. «Ezt cselekedjétek emlékezetemre!» Az oltár köré sereglettek, mint nagy család tagjai összeforrnak a szeretetben.

✱

Még valamit utoljára, ami a legutolsóóra utal. Ha barátaink társaságában banketten vigadunk, gondolhatnánk arra is, hogy az örök lakomának is szimbóluma, melyre valamennyien hivatalosak vagyunk. Magatartásomon múlik, hogy választott is leszek-e rá.

PROKOP PÉTER

Bredaban (Hollandia) 90 éves korában elhunyt van der Meer író. 51 éves korában vette fel a keresztiséget és 76 éves korában szentelték pappá. Egyetemi tanulmányai befejeztével, mélyreható tanulmányok után vette fel a keresztiséget. 1913-ban megjelent könyve, «Egy konventita naplója» nagy feltűnést keltett. Másik világhírű könyve a karthauzi kolostorról írt «Fehér paradicsom» c. műve tette ismertté nevét.

Mindenkinek meg kell mondanunk az igazat

– írják nyilatkozatukban a lengyel főpásztorok

Fájdalmas események, a rendszer fegyverrel támadt a munkásokra, tragikus jelenetek, megaláztatások, erőszak, ostoba góg, a nép jogos követeléseit figyelmen kívül hagyó magatartás, a szabadság iránti teljes érzéketlenség, a házára boruló sötét éjszaka, éhség. Ezek a kifejezések szerepelnek a lengyel püspöki kar közös pásztorlevelében a múlt év decemberében kezdődött zavargásokkal kapcsolatban.

A lengyel püspökök 1971 február 14-ikét országos imanappá nyilvánították és a nép a templomokban a hazáért imádkozott. Az imánapon felolvasták a püspöki kar üzenetét, melyet Wisinszky és Wojtila bíborosok írtak alá. A pásztorlevelet kijutatták külföldre is és február 14-én azt a római lengyel kolónia miséjén Rubin püspök, a püspöki szinódus főtitkára olvasta fel. VI. Pál pápa pedig ugyanaznap a déli Űrangyala előtt kijelentette, hogy mindenben egyetért a lengyel püspökök megnyilatkozásával.

Fájdalmas események

A decemberi zavargások alkalmával az Északi-tenger vidékén a fegyverek használatára is sor került — olvassuk a körlevélben — és ennek tragikus következményei lettek. Az Északi-tenger partvidékének utcáin vér folyt, mely az egész népet megrendítette — írják a püspökök. A béke helyreállítására olyan fegyverre van szükségünk, mely senkin sem üt sebet, hanem megvizsgálat, hatásos és győzelmes. Ez a fegyver az Isten kegyelme és a nép együttműködése a szeretetben és az igazságban. A sebeket meg kell gyógyítani, az embereknek vissza kell adni a reményt és a bizalmat.

Nyíltan meg kell mondanunk, hogy történelmünkben páratlan tragédiát éltünk át napjainkban. Felülkerekedett bennünk a nyugtalanság és előtört a mély fájdalom és megszállta lelkiünket a kimondhatatlan szenvedés. Az egész nép szenved, nemcsak a partvidék munkásai. A munkások ügye az egész népé! Senki sincs Lengyelországban ezekben a pillanatokban, aki nem így gondolkoznék. Mindenkinnek vágya, hogy az ország megtalálja nyugalmát.

Óriási megaláztatások

Az utóbbi években óriási megaláztatásokat szenvedtünk — folytatják a püspökök. Az erőszak ránknehezedett és elnyomott. Tanúi voltunk a gógnak, a minden szabadság iránti érzéketlenségnek, a legigazságosabb követelések és általában minden követelés iránti közömbösségnek. Tragédiának azoknak a megaláztatásoknak a következménye, amelyeken az utóbbi években egész népünknek és társadalmunknak át kellett mennie. Ezek a megaláztatások az Egyházat sem kímélték.

De a Haza sötét éjszakája után újra felülnek a remény sugara. Bízunk benne, hogy valami új van születőben! Bízunk benne, hogy ebből a fájdalmas leckéből pozitív következtetéseket vonnak le. Bízunk benne, hogy a hatalmas könyörgésre kielégítik az ember éh-

ségét és reménységét. Itt az ideje, hogy a megbukott próbálkozások után valami újat kezdjenek: kezdjük meg bevezetni mindenütt az evangéliumi szellemet, lássuk be, hogy ez mindennél időszerűbb. Amikor a nép kenyeret kért, Krisztus a Genezáreti-tó partján azt mondta tanítványainak: «Adjatok nekik kenyeret.» Azt kérdezhetjük: honnan vegyünk kenyeret? Emlékeztetünk mindenkit az evangéliumból származó kötelességére, hogy ossza meg kenyerét, amiként Keresztelő Szent János mondja a Jordán mellett: «Akinék van annivalója, adjon belőle annak, akinek nincs.»

Legyen igazi demokrácia

A püspökkari körlevél bátorítja a népet, tegyen meg mindent annak érdekében, hogy az országban megvalósuljon az igazi demokrácia. Képeseknek kell lennünk arra, hogy keresztény meggyőződésünkől kiindulva megtaláljuk az együttműködést Isten minden gyermekével ezen a földön, mindenkivel, akinek joga van a hazához — és ebben a hazában a szabadsághoz, az igazsághoz, az igazságossághoz, a megbecsüléshez és a szeretethez... Képeseknek kell lennünk arra, hogy igazságosan osszuk el kenyerünket.

Sokat tehetünk annak érdekében, hogy a jó és a józan gondolkodás kerekedjék fölül és a szociális igazságosság és az ember megbecsülése, a belső rend és béke biztosítsa az ország szabadságát. Ahol nincs belső béke — hangoztatják a lengyel püspökök — ott vesztélyben forog az ország függetlensége. A nemzet függetlensége azonban csak a béke és szabadság rendjében valósítható meg. A rend és a béke megteremtése mindannyiunk feladata. De gondoskodnunk is kell róla, hogy megvalósuljon. Végeredményben keresztény hazáról van szó, Krisztus Anyjának országáról. Célunkat viszont Isten segítségével nélkül nem érhetjük el. Nem érhetünk el mindent két kezünk munkájával. A munkához hozzá kell adnunk az imádságot, a keresztény bölcsességet és a szeretetet.

Ebben a nagy küzdelemben az Egyház a néppel van és arra törekszik, hogy az evangélium hirdetésével növelje a nép lelkiismeretének érzékenységét a feladatok vállalására.

Töltsétek meg a templomokat

Imádkozunk mindenekelőtt az Északi-tenger partvidékén elesettekért; a gyászoló családokért, az özvegyekért és az árvákért. Imádkozunk a szívek megvizsgálatásáért és az elesettek hozzátartozóiért; imádkozunk azokért, akik polgári kötelességüknek tartották, hogy támogassák a munkások jogos követeléseit; azokért is imádkozunk, akik a szerencsétlen eseményeket okozták és kérjük a jó Istent, bocsássa meg bűneiket és adjon erőt nekünk is, hogy meg tudjunk nekik bocsátani. Végül azokért is imádkozunk, akik ezekben a napokban magukra vállalták a vezetés felelősségét, hogy találják meg a békéhez és a fejlődéshez vezető helyes utat és tartsák meg az alapvető emberi jogok biztosítására tett ígéretüket. Imádkozunk a keresztény szellemű

szociális igazságosságért, a mindennapi kenyérért, a munkáért és az emberibb társadalom kialakításáért.

A főpásztorok a körlevél befejezésében emlékeztetik a népet a csensztochovai fogadalomra, melyet a lengyel kereszténység ezer éves jubileuma alkalmával tettek a nemzeti szentélyben, a Fekete Madonna oltáránál. Akkor megfogadták, hogy azért dolgoznak, hogy hazájuk minden gyermeke igazságban és szeretetben élhessen. Hogy megszűnjék az erőszak, a kizsákmányolás és a gyűlölet minden formája.

A körlevél végén a püspökök bejelentik: imádkozunk a lengyel egyházért is, hogy a sok megaláztatás és szenvedés után elfoglalhassa az őt megillető helyet a lengyel nép életében és a hívő nép nyugodtan dolgozhassék Isten dicsőségére a közös hazában.

Így hangzik a lengyel püspöki kar közös pásztorlevele a decemberben kezdődött zavargásokkal kapcsolatban. De nem ez volt a főpásztorok első megnyilatkozása. Mindjárt a zavargások elője a lengyel püspöki kar elnöke, Wisinszky bíboros élesen elítélte a rendőrség és a katonaság fellépését a munkások ellen. Elítélte, mert rálöttek a munkásokra. Karácsonykor a varsói Szent János szűkegyházban, majd újév napján és Vízkeresztkor a munkások jogos követelése mellett álltak ki a főpásztorok. A január végén megtartott varsói konferencia után közös nyilatkozatot adtak ki, melyben jelzik, hogy meghallgatták az Északi-tenger partvidékének főpásztorait, akik részletesen beszámoltak az eseményekről és kijelentették:

Főpásztori kötelességünk figyelemmel kísérni a történeteket. Nem feledkezhetünk el arról, hogy Isten Egyházának vagyunk püspökei és hivatásunk arra szól, hogy az egész népnek hirdessük az evangéliumot. *Mindenkinek meg kell mondanunk az igazat*: a népnek éppen úgy, mint a kormányzóknak, az egyeseknek éppen úgy, mint a politikai csoportoknak. Amikor ezt tesszük, nem politizálunk, hanem főpásztori kötelességünket teljesítjük. Nem a mi feladatunk, hogy megszervezzük az államot. De az emberi és a keresztény erkölcsi rend szellemében meg kell mondanunk, hogy mi a közjó. Az evangéliumi és a szociális erkölcsi rend közt szoros a kapcsolat. Ugyanígy az evangélium és a munkajog közt is. Hiszen a munkajogot az evangélium szellemében fogalmazták meg. Az evangélium mondta ki elsőnek: méltó a munkás a maga bérére. Tiszteletünket és nagybecsülésünket fejezzük ki munkástevéreink iránt és a magunk részéről kijelentjük, hogy jogos követeléseiket támogatjuk és magunkévá tesszük.

Az új kormány eddig semmit sem szólt a püspökkari körlevélről. Jarosevics miniszterelnök a parlament előtt kijelentette, hogy az állam és egyház viszonyát teljes mértékben kívánják normalizálni. Eddig azonban csak az ígéreteknél tartunk.

KIMUTATÁS

a Burg Kastl-i Magyar Gimnáziumnak adott
pénzadományokról és megajánlásokról:

	DM	\$	Sfr.		DM	\$	Sfr.
Bánfalvi József, Ligist, Österreich	25			Kincses Károly, Oberhausen	20		
Bán Pál, Hipoltstein	100			Dr. Király Ferenc, 7421 Hayingen	1000		
Benczédi Pál, Genf, Svájc	500			Kisjókai Erzsébet, Hilversum, Svédország	50		
Bankó Sándor, Worms	75			Kiss Ulrich, Bonn	50		
Blum Lőrinc, Göppingen	30			Koch Miklós, Portorico	70.90		
gr. Csáky, München	30			Kormányos József, Ansfelden, Österreich	50		
Csáky Csaba, Baden, Svájc	75			Kovács Béla, 7012 Fellbach	75		
Csáky Aladár, Baden, Svájc	300			Kovács-Szücs Mária, Ward Island, USA	25		
Dr. Chernolatecz Ervin, Stuttgart	75			Kronheim László, Villiers sur Marne, France	100		
Czvetko Pál, Kanada	25			Lakatos János, Duisburg	100		
Csutorás László, W. Orange, USA	10			Lawrence John, Birmingham, USA	5		
Deme Simon, North Surrey, Kanada	100			Linder Károly, 8081 Moorenweis	300		
Dzefic Julia, Giessen	50			Löv Lajos, 707 Schwäbisch Gmünd	30		
Dr. Dancs Lajos, Freiburg	75			Luthier A. Berché, Svájc	30		
Engel Adalbert, Göppingen	30			Magos Gábor, Dübendorf, Svájc	50		
Dr. Eperjes Ernő, München	1000			Marshallkó József, Wallingford	62.55		
Dr. Fábíán Károly, München	200			P. Matyasovich Henrich, Nijmegen, Hollandia	75		
Fabó László, S. Francisko, USA	75			v. Máthé Ursula, Hamburg	600		
v. Farkas Ferenc, Arnsdorf	100			MBHK, Chicago, USA	100		
Fischer Mátyás, Geimersheim	30			Molnár János, Winterthur, Svájc	75		
Dr. Fodor Tamás, Basel, Svájc	75			Dr. Morvay, 5291 Agathaberg	75		
Füzesi György, Böblingen	75			Moritz László, Tullinge, Svédország	25		
Füzesi Károlyné, München	30			Mráz László, Rotrist	300		
Dr. Földessi István, Bludenz, Österreich	300			Muth Eduard, Eislingen	30		
Gebei László, Belthlehem, USA	10			Dr. Nagykállói Nagy Gyula, Soluthurn, Svájc	175		
Dr. Harangi László, Berea, USA	100			S. Nagy Imre, Brüsszel	30		
Hajnádi Margit és Barbara, Kastl	150			Nádas János dr., Cleveland, «Magyar Társaság»	100		
Hávor György, Treiskirchen, Österreich	75			Nett István, Ennepenthal	50		
Held Ottóné, München	100			Németh Ernő, Kufstein, Österreich	300		
Horváth Ferenc, Sittard, Hollandia	20			N. N., Lissabon	100		
Högvin Imre, Kleiva, Norv.	80			Névtelen, USA	1.05		
Horváth Bernárd, Rodenbach	30			Ormos Dezső, Frankfurt	75		
Horkai Zsolt, Knonau, Svájc	75			Dr. Osskó, Velburg	300		
Dr. Harangozó Ferenc, Kastl	1000			Pauer Lajos, Wettingen, Svájc	75		
Hadházy Dezső, Chicago, USA	10			ifj. Pauer Lajos, Wettingen, Svájc	50		
Hammington, Hung Society, Ontario, Kanada	100 c			Paulay Károly, Wien, Öst.	300		
v. Jaross Andorné, Solothurn, Svájc	75			Dr. Pál György, New-York	25		
Juhász József, Bietingheim	30			Péterfalvi Ödön, München	50		
Kardos Gyula, Wien, Österreich	300			Previák András, Lindenberg, Svédország	75		
Kántor Béla, «Magyar Jövő», Merredin, Ausztr.	139.83			Prisztás Mária, 7251 Höfingen	50		
gr. Károlyi Lajos, Düsseldorf	600			Ritter Lorenz, 8601 Hollfeld	25		
Kelety Jenő, Wien, Österr.	300			Saary József, Offenburg	75		
				Dr. Seltmann Irén, München	300		
				Skerlanitz Andor, Augsburg	75		
				Schmidt Antal, Plymoth, USA	100		
				Schmidt Károly, München	75		
				Szalay Gizella, Berlin	75		
				Szederjesi E. 8245 Feurthalen, Svájc	25		
				Dr. Székely Tibor, Baden	360		
				Székelyi Tivadar, München	500		
				Dr. Szigeti János, 4414 Sassenberg	75		
				Szilágyi Dezső, Röhrbach	75		
				Szitznyay Zoltán, Salzburg, Österreich	30		
				Szombath László, Rüfenach, Svájc	30		
				Tarjányi Imre, 7778 Markdorf	1000		
				Toghia, Los Angeles, USA	100		
				Tollas Tibor, München, Danubia + Nemzetőr	225		
				Dr. Toperczer Ferenc, Soluthurn, Svájc	25		
				Tóth István dr., Mohnheim	300		
				Tóth Zoltán, Castaneda, Svájc	100		
				Dr. Tökés József, MHBK, Bridgeport, USA	100		
				Tribolt Anna, Cleveland, USA	25		
				Tuzson Tibor, 6911 Lochau, Österreich	100		
				Dr. Wagner Albert, Würzburg	100		
				Valosay József, Clendahle, USA	100		
				Dr. Wass Gáspár, Washington, USA, «Mindszenty» Társaság	25		
				Dr. Wettstein János, Ascona, Svájc	300		
				Végh Anna, Augsburg	75		
				Dr. Wiandt János, Ulm	350		
				Virágh Ferenc, Genf	75		
				Zakar Ferenc, Buchrein, Svájc	83.71		
				gr. Zichy Lujza, München	30		
				Szabadeurópa Rádió Magyar Munkatársai	300		
				Dr. Papp Gábor, Cleveland, gyűjtése Amerikában	4227		
				ÖSSZESEN EDDIG:	37,598.11 DM		

Megjegyezzük, hogy a világ minden tájáról az újságok felhívására és Megajánlási ívekre küldték el támogatóink adományukat. Ezért különös hálával gondolunk azokra a magyar lapokra, amelyek közölték felhívásunkat. Közben megjelentek a téglajegyek is. Nagyon szépen kérjük a magyar egyesületeket, lelkeségeket, igényeljének továbbításra Megajánlásokat, téglajegyeket. Mi levelezőlapra való igénylésre azonnal küldünk.

Megajánlási íveket, téglajegyeket igényelni lehet: Ungarisches Gymnasium, 8455 Kastl, W. Deutschland; Amerikában: Dr. Papp Gábor, Hungarian School Care Club, P. O. Box 10171, Cleveland, Oh. 44111; Svájcban: Csáky Aladárnál, 5400 Baden, Stadtbach-Str. 11; Franciaországban: Kiss Andornál, Paris 19-e, 54 Avenue Secrétan, és minden magyar lelkeségen.

Dr. Harangozó Ferenc

Félévi «részidő»

Ma már minden társadalmi réteg részletesen foglalkozik a fiatalok nevelésével. Érthető, hiszen az élet emberi utánpótlásáról van szó. A féltő aggodalom nemcsak a szülők és pedagógusok taborát tartja ébren, hanem a sajtót is. Helyet adnak a lapok hasábjain aktuális nevelési problémáknak. Az elmúlt ősszel a Magyarországon megjelenő Csongrád Megyei Hírlap, 1970. nov. 15-iki száma szintén foglalkozott pedagógiai témával. A cikket természetesen nem papoknak és hívő keresztényeknek, hanem ateistáknak írták. Az újságíró a fiatalok materialista világnézetének kialakulása foglalkoztatja. A legbiztosabb kialakulási lehetőséget a diákok táboraiban működő ateista körök megalakulásában és azok munkájában látja. A hazai KISZ szervezet kezébe adja ezt a munkát és meg is kérdezi: «Miért nem alakul több ateista kör? Hol a hiba? Mivel foglalkozik ez a kör?»

— Az ateista kör kettős feladatot tölt be — mondották. — Segíti a fiatalok szocialista tudatának alakulását, valamint szocialista tartalmú családi események — névadók, esküvők, temetések — előkészítésében vesz részt. Korábban már működött nálunk ateista kör, de vezetőhiány miatt előbb stagnált, majd 1969-ben megszűnt. Így aztán februárban tulajdonképpen újjáalakult a szakkör.

Nehéz olyan embert találni, aki rendelkezik megfelelő képzettséggel, szervezési adottságokkal, vezetői erényekkel és vállalkozik a szakkör vezetésére.

— A 788 KISZ-esből csak 21 tagja ennek a körnek. Nem kevés ez?

— Mi elégedettek vagyunk. Kisebb csoport jobban tud dolgozni.

— Sajnos, nem nagy a «tolongás». Eddig mindössze két alapszervezet, a Rosa Luxemburg és a Frankel Leó kérte. Az eddigi összejövetelek közül kettőn mindössze 4-4, a harmadikon pedig 12 résztvevő volt.

A család nevelő ereje

Az alföldi lap szerint tényleg nem nagy a tolongás az ateista körök felé. Ez a tény vigasztaló, de egyben aggasztó is. Aggasztó, mert az ateista köröktől való tüntető távollémaradás mellett a magyar fiataloknak jóformán semmi lehetőségük nincsen, hogy olyan csoportban tömörüljenek, ahol megfelelő világnézetű oktatást kaphatnának. Lassan nem csak gyakorlatban, hanem elméletben is megszűnik a hitoktatás Magyarországon. Így egyedül a családban kialakult józan emberi és keresztény szellem vonzó hatására hárul a fiatalok lelki alkatának kialakulása, vagy fejlődése. A gyermekkorban ez aránylag megoldható, de a serdülőkorban már több nehézséggel is járhat. A feladatot a család csak közösen oldhatja meg, az adott körülményekhez viszonyítva, és távolról nem is lehet és talán nem is tanácsos erre vonatkozó receptet adni.

A félévi meglepetés...

A szülők többségét a szórványban élő magyar fiatalok szellemi és lelki fejlődése állandóan foglalkoztatja. Nem is olyan régen minden diák félévi bizonyítványt vitt haza alá-

íratni. Sok szülő örömtől csillogó szemmel írta a jegyek alá nevét, de akadtak reszkető kezek is. — Az atlétikai viadalokon hallottam, a futószámoknál, hogy a mikrofon mindig bemondja a «részidőt» és az atléták a pálya valamelyik pontján edzőiktől utasítást kapnak, hogyan gazdálkodjanak energiájukkal. Erre szükség is van, mert aki komolyan veszi a versenyt, hallgat arra, aki ért a dologhoz és esetleg tapasztalattal is rendelkezik.

Egy nagy nevelő tanácsa

Az iskolaév derekán, mikor minden szülő megtudta gyermeke milyen «részidővel» fut a szellemiek terén, a modern idők nagy nevelőtátlátjának, Don Bosconak tanácsait szeretném leírni, fiataloknak, nevelőknek és szülőknek egyaránt. Az ifjúság nagy apostola kilenc pontban foglalta össze az eredményes tanulás titkát:

1. A bölcsességed kezdete az Isten félelme!
2. Ne pazarold az időt, hanem használd ki azt lelkiismeretesen.
3. Alakíts ki magadnak egy tanulási módszert és soha ne tanulj kapkodva.

4. Az étkezési időt pontosan tartsd be és ne vidd túlzásba az evést. Tele gyomorral nem lehet komolyan tanulni.
5. Szerezz magadnak szorgalmas és értékes barátokat.
6. Kapcsolódj ki: szórakozzál és játszál, de ésszerűen.
7. A tanulásban felmerülő nehézségeket kitartó munkával próbáld legyőzni.
8. Szabadidődöt igyekezz a tanulás témakörébe állítani. (Legyen tudományos hobyd.)
9. Taulás előtt kérd a Szűzanya segítségét, mert ő a bölcsesség kútforrása.

Don Bosco kipróbált nevelési módszerével több ezer ifjúnak mutatott biztos utat hivatása kibontakozásában. Ma is, a világ minden részén csaknem milliós fiatal gárda tanul iskoláiban, nem akármilyen, hanem kiváló eredményel.

Megpróbálhatja mindenki: a jók, hogy még jobbakk legyenek, a gyengék is, hogy megerősödjenek.

P. SZÖKE JÁNOS

A Simonis-ügy után

A Rheinischer Merkurból leközölt «Simonis-ügy» egy remélhetőleg lezárult ügy. A napisajtó felületes olvasója talán így vette föl a hírt: «Már megint nem egységesek a holland katolikusok.» Ezért látom érdekesnek két, talán liberálisnak mondható, lapnak véleményével kiegészíteni az Életünk februári számában közölt cikket.

A holland «Elsevier» a Simonis püspök elleni áskálódást modern boszorkányüldözésnek nevezte. Ezerszámra érkeztek ezután levelek a rotterdami káptalanhoz és a legkülönbözőbb (még nemkatolikus) újságokhoz is, amelyek Simonis püspök iránti szolidaritásuknak adták tanújelét. Ha ilyen sokan állnak Simonis püspök oldalán, ki van ellene? Az Elsevier szerint a hét püspök, az egyházmegyei tanács többsége és nem utolsó sorban az irányított közvélemény gyártók nagy része, akiknek azonnal rendelkezésre állt a sajtó és televízió. Ezen keresztül, mint a haladószelemű katolikusok hangja léptek elő. És éppen ez az éles, fanatikus és türelmetlen hang ejtette gondolkodóba azokat, akik jobban odafigyeltek. Ugyancsak feltűnő volt a Simonis elleni csoport érveiben, hogy azok sok ellentmondást tartalmaztak és a kifogások is napról napra változtak, sőt a vita hangja odáig fajult, hogy az Elsevier felveti a kérdést: Lehet-e itt még tisztességes módszerről beszélni. Ugyancsak megállapítja, hogy a külföldi tudósítók nem lepheti meg, ha a holland sajtóban ilyen ironikus megállapításra bukkannak: «Dr. Simonis kinevezésével a Vatikán akarva-akaratlanul a demokrácia (népakarat) jobb szószólójának bizonyul, mint maguk az okvetetlenkedő hollandok.»

A német «Spiegel» úgy állítja, hogy a holland egyház egy diktatorikusan vezetett üzem: éppen ellenétben azzal, amit hangoztatnak és amit a nemkatolikusok el is hisznek;

semmiképpen sem példaképe a demokráciának. A legtöbb holland katolikusnak úgy szólnak nincs mit mondania... határoznak, döntenek fölöttük, de nem római bíborosok vagy tekintélyükhöz ragaszkodó éltés püspökök, hanem modernül gondolkodó klerikális funkcionáriusok, akik jobban tudják (vagy akarják tudni), hogy mi válik javára a népnek, mint maga a nép. A nézeteltérés a holland egyház és a Vatikán között nem a demokrácia és az egyeduralom ellentéte, hanem a kiskirályok és egyeduralmodó közötti konfliktus. Ezek a kiskirályok azok a felvilágosult világi keresztények, akik beleszól(hat)nak és döntéseket hoz(hat)nak egyházi ügyekben, mert kellő szociológiai és filozófiai szakkifejezések szókincsével rendelkeznek. És ezeknek az elképzelése a demokráciáról, hogy bár kisebbségben vannak, a többséget mégis ők képviselik. Eddig a Spiegel.

Ezekben a vallással éppenséggel nem rokonszenvező lapokban vázolt helyzetkép a holland katolikusok többségét egy eddig példátlanul álló akcióra indította. Napokon keresztül levelek ezreivel bombázták a szerkesztőségeket, és gyűjtés eredményeképp a reklámtanszereket húzó repülők már nem a Coca-Colát dicsérték, hanem a Szentatyának köszönték meg Dr. Simonis püspököt. (Az ember önkéntelenül a lourdesi kőfejtők akciójára gondol, akik annakidején szerszámaikkal verték szét a jelenési barlangot elzáró palánkot.)

Ha; a nép szava Isten szava — az már Simonis püspök javára billentené a serpenyőt. De, ha az egyházjog el is fogadná a népszavazás gyakorlását egyházi kérdésekben, a Simonis elleni csoport lenne a vesztes fél. Erkölcsileg már nem tette magát azzá?

'SENNYEI TAMÁS

A St.Galleni Magyar Misszió adományai az árvízkárosultaknak

1970 május havában súlyos árvíz katasztrófa pusztította Magyarországot keleti részét, a Délvidéket, de legsúlyosabban Erdély magyarlakta vidékeit. Ezt követően a posta Erdélyből egy drámai hangú és tartalmú levelet kézbesített címünkre, amelyben a levél írója a szönyűségecses árvíz pusztításáról adott helyzetismertetést és egyben kért bennünket, hogy tehetségünkhöz mérten segítsük bajba jutott erdélyi magyar testvéreinket.

E felhívásra mi Északkelet-Svájc területén élő magyarok az öt kontinens magyarságával egyidőben mozdultunk meg. 1970 július 1-én Misszióink megalakította az Árvíz-segély Bizottságot, amely mindjárt körlevélben fordult körzetünk magyarságának lelkiismeretéhez, kérvén honfitársainkat az akció hatékony támogatására. Az akcióban résztvevők nagy része nemcsak pénzadománnyal, hanem jelentős mennyiségű használt, de igen jó és tiszta állapotban lévő ruhaneműk adakozásával is sietett a bajbajutottak megsegítésére.

Honfitársaink a sok hasznos téli- és nyári ruhanemű mellett egyéb hasznos kellékeket is küldtek a csomagokban, mint pl. harisnya, zokni, sál, kötény, törülköző és zsebkendő; némi tartós élelmiszerfélét, csokoládé, vitamin-tabletta, stb. . .

Az adakozóktól beérkezett kb. 260 kg-ot kitevő ruha s egyéb adományt 26 db. 10 kg-os csomagban adtuk fel postán az árvízkárosultak címére. A csomagok egyenkénti értékét 150.— Sfr-ra becsültük, ami azt jelenti, hogy 3900.— frank értékű anyagi javat gyűjtöttünk be és továbbítottunk a rászorulóknak. Azonkívül 3 db. orvosság-küldeményt is feladtunk 204.— frank értékben.

A segélycsomagoknak a címzettekhez való hiánytalan beérkezése és átvétele felől Mester Pirokska, marosvásárhelyi lakos a következő meghatározott sorokban tudósít:

«A csomagok megérkeztek hiány nélkül. Nem sorolom fel a neveket, de mindenki mindent megkapott! Elmentem, mert hívtak s így

majdnem minden csomagot előttem bontottak ki. Az lett volna a nagy élmény Maguknak, ha látták volna azt az örömet és boldogságot, ugyanakkor meghatódottságot és hálát, ami az emberek szívében és arcán volt. Csak úgy ömlöttek a könnyeik a meghatódottságtól. Én talán mindenkinél jobban örültem, mert valahogy úgy eltalálódott mindenütt a dolog, hogy minden jó volt és ha nem; az is megtalálta a gazdját.

Meg kell írnom, hogy sok csomag jött a Világ minden részéből. Az Önök csomagjainál látszott a szerető szív, az önfeláldozó lélek. Tudom, óriási munka volt a Maguk részéről és nagy szeretet kellett hozzá, hogy ezt így sok munkával és lelkesedéssel meg tudták szervezni. Isten áldja meg gazdagon Mindnyájukat külön-külön és együttesen, akik jóságos szeretetükkel mindehhez hozzájárultak.

A sok fájdalom miatt nálunk most a munka is lassabban megy és soha ilyen nehéz nyarunk és őszi nem volt. Sokkal rosszabb ezután az árvíz után, mint amilyen volt a háború után. De örömmel látjuk, hogy a sok nyomorúság az embereket a hitben erősekké és erősebbekké tette. Most a sok bajban láttuk meg, hogy mennyi-mennyi jó ember van itt is, ott is és mennyire igyekszik mindenkinek segíteni a másik nyomorúságán!

Sokan engem kértek fel, hogy írjak a nevében és köszönjem meg helyettük azoknak a drága embereknek a jóságát és kedvességét. Hiszen mindnyájan tisztában vagyunk vele, hogy ma nemcsak mi, de az egész Világ egy örült rohanásban él. Mindenki fut a mindennapiért és éppen ezért különösen hálásak vagyunk azoknak is, akik drága idejüket ezzel az önfeláldozó feladattal töltötték. Nemcsak az adományozóknak, hanem mindenkinek hálásak vagyunk, aki drága idejét ezzel az emberbaráti feladattal töltötte.

Igazán nagyon sok öröm- és hálakönnny hullott és sok fájó könnyet letöröltek, sok gondot megoldottak, sok sebet bekötöztek. Olyan csodálatos, hogy mindenütt eltalálták

a dolgokat, mintha csak méretre lett volna rendelve, ha itt, ott valami egy kicsit szűk, vagy bő volt, olyan minimális volt, hogy azonnal segíteni lehetett rajta.

Nem tudok és nem is akarok valami nagy lírai szavakat írni. Hiszen én voltam a legboldogabb és velük sírtam, mikor minden egyes darabnál elhangzott az örömkijelentés: jaj, ez nekem jó, ez neked jó, ez pedig a fiunknak jó, stb. Lehet-e szebb, mélyebb és tisztább megnyilvánulása az örömmek és a hálának, mint a meghatódott drága könnyes szemek?!

Hát így volt és így van! Kérem, ne vegyék rossz néven, hogy levelem nem hivatalos, hiszen nem lehet! Ezért igyekeztem is kissé közvetlenebbül írni. Ugye, nem baj?

Isten áldja meg Mindnyájukat ezerszer jó-ságukért és óvja meg hasonló katasztrófáktól és minden más veszedelemtől!»

Mester P.

Ez a hálátelt szívvel írott levél mindazoknak szól, akik valamilyen formában hozzájárultak e magasatos emberbaráti segítő szolgálathoz. Létszámuk, sajnos, nem nagy. Körzetünk magyarságának mindössze csak 10 %-át teszi ki. Altalában ezekkel a nevekkkel találkozunk a legtöbbször, ha honfi- és emberbaráti szeretet és kötelesség gyakorlásáról esik szó. Kicsi, de öntudatos csoport, melynek minden egyes tagja — bár helyeseljük, hogy törekszik befogadó új hazájának becsületos, jó polgárává válni — de nemzeti hovatartozását megtagadni sohasem képes! Nem vitás, hogy Ők a magyar nemzetnek és a befogadó országnak egyaránt értékes elemei. Áldozatra kész szellemük Svájc polgárainak mentalitásával megegyezik, amiről meggyőződni közel másfélévtizedes itt-tartózkodásunk során bőven volt alkalmunk.

Mivel még nagyon sokan vannak, akik segítséget várnak, most újabb felhívást intézünk körzetünk magyarságához azzal a sürgős kéréssel, hogy támogassák továbbra is pénz- és szeretetsomag-adományokkal az árvízűjtotta erdélyi magyar testvéreinket. Szükséges ez, mert minden szívmelegség egy-egy szál, amellyel odakötjük őket az összmagyarsághoz.

SOMORJAI BÉLA

Nem tudjuk sem az órát sem a napot

Febr. 9-én, kedden, reggel 6 órakor volt az első földrengés. Most már rendes kerékvágásba jutottunk, de bizony pár napig állandó várakozásban voltunk: mikor lesz még egy olyan nagy rengés, mint az első volt, ami a Richter skálán 6.5-öt mutatott. (Alaskáé 8.3 volt hajdan, San Franciscoé 6.8.) A többi rengés egyre kisebb volt, erősségük: 5.5, 5, 4.2 volt. Ma már egyáltalán nem volt semmi.

Kedd reggel 6-kor arra ébredtem, hogy valaki rázza az ágyam. Ez nem volt rendkívüli, mivel ha jól alszom, nehéz engem felébreszteni. Biztosítottam az illetőt, hogy már fent vagyok, de az ágyam még mindig erős mozgásban volt. Ekkor nyitottam ki a szemem és láttam, hogy minden sötét körülöttem és senki sincs a szobámban. Rögtön kaptam, hogy ez csakis földrengés lehet, kiugrottam az ágyból és az ajtó boltzata alá jeküdtem.

Hamarosan hallottam testvéreim lépteit a lépcsőkön. Mindenki igyekezett a hallba, magam is követtem őket. Még mindig ingott a ház és hallottuk a tárgyak zuhanását, amikor az egész égboltozatot betöltő világosságot láttunk. Egy nagy gyárban vagy egy más óriási áramközpontban volt áramkikapcsolódás. Ez félelmetes volt és nagyon felidézte a háborút, a bunkereket, a repülőket. . .

Igen hosszúnak tűnt fel a földrengés, pedig az első igazi csak 60 másodpercig tartott. Utána volt kb. 5 perc szünet és jött a következő rengés. Majd egy kis szünet után a harmadik és negyedik. Fél hét lehetett, mire a reggeli hullámnak vége lett.

Közben észrevettük, hogy papucsban-pongyolában állunk. Mi lesz, ha jön még egy erősebb hullám és még fel sem vagyunk öltözve? Azt hiszem, az első ijedelem és meglepetés

után ez volt az első igazi józan gondolat. Hála Istennek, nem voltunk pánikban és igen jó volt, hogy mind együtt voltunk. Imádkoztunk azokért, akik sokkal rosszabb helyzetben vannak, mint mi. Áram nem volt a házban, zseblámpákat kerestünk elő és azzal közlekedtünk. A kicsi rádiókat bekapcsoltuk és így kaptunk jó utasításokat is, mit tegyünk, ha még egy erősebb földrengés következik.

Felöltözve újból összejöttünk és megittunk egy jó meleg kávét. Ez segített. Jó, hogy volt gáz és többféle kávéfőzőnk. — Körbejártuk a házat: a kápolnámban a két nagy faszobor arccal a földnek jeküdt, de semmi más nem esett le. Még az első földrengés idején valaki kivette az örökmécses, hogy ne okozzon lángja kárt, ugyancsak kikapcsoltuk az összes villanykapcsolót, konnektort.

A garageban a konzervdobozok szétgurultak és több szobában a könyvespolcra a könyvek mind leestek, valamint a kisebb tár-

VECSEY JÓZSEF

most megjelent könyve

Emlékezés**Mindszenty bíboros édesanyjára**

közel 300 oldalon mutatja meg, hogyan forrott össze csodálatos egységbe a magyar prímás életével egy finom és eszes falusi asszonynak, édesanyjának élete.

A kötet 32 képet is tartalmaz műnyomó papíron a bíboros és édesanyja életéből.

A könyv ára 19.— svájci frank, — 4.50 US dollár, vagy annak megfelelő valuta.

Megrendelhető:**a Magyar Nyomdában**

(Ungarische Buchdruckerei)

9000 St.Gallen, Gallustr. 41. Schweiz.

gyak is. Egy állólámpát az ágyra zuhanva találtunk, de nem okozott kárt. A konyhában egy kis repedés volt a plafonon.

A másik házunkban, a noviciátusban sokkal több kár volt; ott két kémény lezuhant részben az udvarra, részben a kandallón keresztül a nappali szobába. Az egész szoba tele lett porfelhővel, töredékekkel. Ez félelmetesebben hatott, mint ami volt, annál is inkább, mivel erős víz-zuhogást is hallottak rögtön. Vajon hol ömlik a víz? Előntheti az egész házat. Még mozgott a ház, mikor körültapogatóztak és észrevették, hogy az udvaron az egyik téglá úgy esett a vízcsapra, hogy azt megfordította és ebből fakadt a zuhogó víz. Hála Istennek, ezt könnyű volt elállítani. — A noviciátusban minden szobában megrepedtek a falak és nagyon sok tárgy leesett. Egy nagy könyvespolc jónéhány cm-re eltávolodott a faltól.

Néhány nővérünk ment munkába, de egyetemistáink természetesen nem mentek az órákra. Amikor visszajött az áram, bekapcsoltuk a TV-t és sok egyidejű eseménynek voltunk tanúi; néhány ház félelmetes összeesésének, a Veteran kórháznak és egy idősebb emberek részére szolgáló misszionának; sok nagy főút megsérült és a reggeli emberáldozat 11 volt. — Igen csodálatosan a magas épületek közül az újak mind sértetlenek maradtak. Még az ablakaik sem törtek be. Ezek az épületek «földrengés-mentes» épületek. Már az alapzatuk úgy épült, hogy lehetséges legyen egy kis kilengés, ha szükség van rá. Oly jó volt látni, hogy nem mindenfelé voltak romok!

Nagy veszély volt azonban a dam (víz-tartó) megsérülése. A TV és rádió hozták, hogy az óriási vízgyűjtő oldalai nem bírják már a vizet és áradásra vártak. Rögtön lecsapolták a vizet, de ugyanakkor igen sok embert kilakoltattak közvetlen veszély miatt. Ezek az emberek 4 nap múlva visszatérhettek. Sikertelen megfeszített erővel dolgozni és nem lett árvíz.

Röviden ez az, amit átélünk.

Egy Kaliforniában élő magyar nővér leveleiből.

Édesanya levele emigráns fiához**Édes Ferike Fiam!**

A név- és születésnapok ünnepi hangulata mindig írásra késztet, mert mint a család «boldogság-felelőse» mélyíteni szeretném bennetek a boldogságot.

A mai időkben sokat beszélnek a felelősségről s valóban felelősek vagyunk, mint gyermekek, mint tanulók, mint kenyérkeresők, mint élettársak és jóképpen — mint szülők. Ez a legnehezebb, a legsúlyosabb, de a legszebb felelősség. Ez a felelősség határtalan és csak a sírnál ér véget. Akinek gyermeke van, az már többé nem keresheti csupán a maga örömét, a maga kedvtelését, mindig először a gyermekei érdekeit nézi.

Én már betöltöttem a 60. életévet. Ezen a hosszú úton idáig bizonyára sokszor tévedtem, bojladoztam, hibákat követtem el, de ha visszanézek az életemre, csak egyetlen megnyugtató pontot találok: mindent megtettem értetek, ami képességeimtől, erőmtől telt. Sok minden kimaradt az életemből: évek hosszú során át a szükséges pihenés, szórakozás, de soha olyan fáradt nem lehettem, hogy veletek sétálni, tanulni, imádkozni, templomba menni, iskolát látogatni, tanárokkal beszélni és esténként mesélni elmulasztottam volna.

Az első világháború tönkretette az én gyermekkoromat, a második a tiéteket is. Voltak hónapok az infláció alatt, amikor este 11 órakor még a hivatalban dolgoztam és csak éjszaka háromkor fejeztem be a főzést, mosást, tanulást és levélírást. Amikor csak az üres lakásunk maradt és reménytelen volt körülöttnök minden, hajnalig írtam a külföldi leveleket a velünk együttérző kedves jóbarátoknak, akiknek a szeretete, jósága még ma is melegíti a szívünket.

A szülők helyzete minden korban nagyon nehéz volt és ma is az. A jó Isten kegyelme nélkül nem viselhető el az a sok szenvedés, megpróbáltatás, ami ránk vár s ha nem imádságos lélekkel éljük az életet, nem bírjuk a terheket. Hosszú élet tapasztalata ez Ferikém, hidd el nekem. Imádkozni nemcsak este és reggel kell, hanem szünet nélkül, állandóan. Nem hosszú litániát kell elmondani, csak egy szívből jövő fohászt, mert ha lelkünket a jó Istennek állandóan összekapcsoljuk, napi munkánk is imádsággá válik.

Nagyon szeretlek benneteket s mikor még kicsik voltatok, a reggelenkinti elválás kegyetlenül fáj. Jó lett volna több gyerek és a hivatali működés helyett csak gyerekek között élni!

Most végre nyugdíjas létemre «napsütésben élek»: nem éjszakai, hanem nappali, pihenhetek, írhatok és tanulhatok, de hiányzik az életem legigazibb értelme; már nincsenek mellettem nevelésre váró kicsi gyerekek, akik őszinte szeretettel repülnek a nyakamba, akik elfogadják tanításomat, meséimet, akiket igazán boldoggá tehetnék!

Sok nehéz esztendő van mögöttem is, Ferikém, de igyekezted nem vesztett kárba. Diploma van a kezeden és most nagyon boldog lehetsz. Tiborral együtt élvezhetitek azt, ami sem Apunak, sem nekem nem jutott osztályrészül. Szenvedélyünk volt a tanulás, de még az érettségig sem juthattunk el. Szegény Apu

a hatodik osztályig elvergődött áldozatos, nehéz esztendő során, de nekem még ennyi sem sikerült; élethivatást nem választhattunk. Korán kezdtük meg a kenyérkeresők nehéz életét: ő a postán dolgozott fillérékért, én pedig hivatalba jártam, hogy segítsük a kisebb testvéreket, majd meg a saját gyermekeinket.

Életünket nem azért ecseteltem, hogy megírass bennünket, hanem azért, hogy belepillantva nehéz sorsunkba, értékelni tudd azt, amit elérni módod volt és légy nagyon boldog. Van melegszívű, jó feleséged, szép otthonod s ott él köztetek a jó mama, aki kedvesen, szívesen gondoskodik rólatok. S ott ragyog rátok az unokám, az a gyönyörű, értelmes gyerek, akinél kedvesebbet és aranyosabbat a jó Isten nem ajándékozhatott volna nektek.

Ferikém, névnapod alkalmából a mai szentmisémet és szentáldozásomat a Te boldogságodért ajánlottam fel. A jó Isten kegyelme legyen veletek. Imádkozzatok mindig magatokért és egymásért s ha Mártikát is imádkozó lélekkel adjátok át majd az életnek, — nem éltetek hiába. Néha Te is imádkozz vele esténként, gyönyörködjél benne és tedd össze kicsi kezét. A gyermekévek hamar elrepülnek és ezek a szép alkalmak soha vissza nem jönnek. A szentmisét soha el ne mulasztátok, hiszen onnan hozzuk haza az erőt az egész heti küzdelemhez s ha nem tudtok mindig vele menni, küldjétek el őt, hogy hallja és megismerje az evangéliumi tanítást és legyen majd ereje ellenállni a kísértésnek. Művelni, alakítani kell a lelkét most, amíg fogékony, mert néhány év múlva már késő lesz. Jönnek az érzések, az érzelmei harca s akinek a lelke nem elég erős, könnyen elesik. Finomítani kell az ízlését, hogy társait jól tudja megválasztani s figyelmen kívül hagyja a magasabbrendű felé kell irányítani. Minden hivatás között ez a legszebb és áldott az az élet, ahol mód nyílik ennek betöltéséhez. Megkaptátok az élet legnagyobb ajándékát: ezt az értékes gyermeket s most már az a legfőbb dolgotok, hogy a gyönyörű lakást a szép bútorok mellett lélekkel töltsétek meg, hogy igazi otthona legyen benne minden felnőttnék és gyerekeknek is...

Gondolatban mindig köztetek vagyok és boldogságom zavartalan lesz, ha a Ti életetek továbbra is csak jelfelé ível.

Te vagy a családfő, Ferikém, az élet tartó oszlopa, mindig mosolyogva lépj be az ajtón és kedves, derűs légy akkor is, ha nagyon fáradt vagy. Tudom, hogy ez nem könnyű, de a családtól rád visszasugárzó kedvesség és derű ezerszeresen kárpótol ezért a kis erőfeszítésért.

Hosszú lett a levelem, édes Fiam, de ne csodáld, hiszen mint már annyiszor, most is csak a tartós, igazi boldogság titkát akartam átadni neked, a boldogságét, ami nem kívülről jön, hanem a szív mélyén, belülről fakad s amit a környezetünkből is csak odaadó, áldozatos szeretettel lehet kiváltani. Ehhez adjon képességet és erőt a jó Isten.

Búcsúzom, édes Fiam! Névnapodon Te is kérd védőszentet, hogy segítsen minden nemes célkitűzésed elérésében.

Szeretettel csókol

Édesanyád

Lelki kétlakiak

Nem vonjuk kétségbe a hazai újságíró komoly szándékát, amikor a fenti cím alatt (Sz. P., Tolna Megyei Népiújság, 1970 nov. 6.) a maga módján bírálja az életben mutatott vallásosság közötti különbséget. Rövid úton képmutatóknak nevezi azokat a «lelki kétlaki» embereket, akik munkahelyükön nem vallják meg nyíltan vallásos voltukat, nem tesznek tanúságot hitükről, hanem inkább alakoskodnak, — és azokat a párttagokat is, akik Nikodémus módjára élnek vallásos életüket. «Melyik a lelki kétlakiak igazi arca? Az, amelyiket a munkahelyén hord? Vagy az, amelyiket a templomban visel? Gondolom, egyik se. A lelki kétlakiaknak nincs igazi

BÉCSI MUNKATÁRSAINK

ajánlatára az általuk küldött anyagot 1971 január 1-től lapunk két egymásbanyitható oldalán hozzuk. A 8-9. oldalon a jövőben is a Bécsi Magyar Egyházközség Sajtószakosztályától érkezett írásokat közlünk.

Amikor erről az értékes együttműködésről olvasóinkat is tájékoztatjuk, azt kérjük, hogy a «bécsi oldalakon» szereplő cikkekkel kapcsolatos észrevételeikről az alábbi címre szíveskedjenek írni:

Varga Gyula

A - 1210 Wien, Siegfriedstrasse 50/1/6.

arca, s meggyőződése sincs. Ahogy mondani szokás, se hús, se hal.» A következtelen viselkedés magyarázatára s mintegy mentségül csak a közvetlen családi környezet befolyását tudja felhozni. «A családi közösségek érzelmi hálózatában a dolgok bonyolultak, sőt túlbonyolultak... Olykor elviselhetetlen erkölcsi nyomás nehezedik a családtagok, a rokonok részéről — főleg az idősebbek részéről — a párttagokra olyképpen, hogy a szokásokat meg kell tartani.» A magyarázat azonban nem szolgálhat mentségül. Párttagok családjában vallásosságról csak az idős hozzátartozók esetében lehet szó. «Ha történetesen egy vezető beosztásban dolgozó elvtárs nagyszülőjét a vallási szertartás szerint temetik, akkor szüklátóköritség volna emiatt elmarasztalni az unokát. Szüklátóköritség és elfogadhatatlan maximalizmus, hisz még az unokának sincs joga megváltoztatni annak az idős embernek a végakarát, aki tulajdonképpen, ahogy mondani szokás: 'abban nőtt fel', sohas volt kommunista. Egészen más a helyzet és homlokegyenest más az elvárás a kommunista szülővel szemben, amikor az iskoláskorú gyermekéről van szó.» Ha ezek a szülők nem felelnek meg az elvárásnak, rájuk sütik a kétlakiság és alakoskodás bélyegét. «A kommunista közvéleménynek nemcsak joga, kötelessége is elítélni azt a párttagot, aki templomba jár, vagy aki a gyermekét keresztvíz alá tartja, megbérmáltatja. Ilyen esetben a lelki kétlakiság tűrhetetlen és elfogadhatatlan. Vagy, vagy. Vagy ide, vagy oda. Nincs felmentés és nem lehet elnézés, megértés, minthogy két urat szolgálni lehetetlen.» Vannak párttagok, «akik számolva a helyi közvéleménnyel, a negyedik, vagy az ötödik községbe viszik megkereszteltetni az újszülöttet, vagy más megyében áll az oltár elé a fiatal pár. Nos, a képmutatásnak, az alakoskodásnak ez a formája

csakugyan visszataszító és minősíthetetlen, de tény, hogy létezik. Tavaly az első félévben pl. a szekszárdi járás hat községében 46 párttag is megbérmáltatta gyermekét, köztük 19 vezető beosztású. Különösen feltűnő és szembevető a 19 vezető beosztású személy. Nyugodtan feltehetjük a kérdést: miben hisznek ők tulajdonképpen? Illetőleg hisznek ezek az emberek valamiben? Aligha tévedünk, ha azt mondjuk, nem hisznek sem az Istenben, sem az emberben.» Elgondolkodtató a «vezető beosztású személyek» hangsúlyozott elmarasztalása. Vezető beosztásukat ugyanis nyilvánvalóan nem a pártban, hanem a gazdasági életben, iparban vagy a közigazgatásban töltik be. Voltak idők Magyarországon, amikor vezető beosztásba párton kívüli nem kerülhetett. Ma már nem párttagok is kaphatnak vezető beosztást, sőt nélkülözhetetlen szaktudásuk révén nyíltan vallásos személyek is kerülhetnek vezető beosztásba. Ritka azonban az ilyen eset és a «főlölegessé válás» Demokleszkardja függ fejük felett. A párttagság ugyanakkor ugyanúgy jónéhány pozitív pontot jelent a vezető beosztásban való alkalmazásnál, mint a KISZ tagság az egyetemi felvételnél. A világnézeti el nem kötelezett emberek érhetően számításba veszik, hogy ha belépnek a pártba, szaktudásuk, munkájuk érvényesítési lehetőségeinél pozitív pontokkal számolhatnak. Ez magyarázható a társadalmi szisztéma játékszabályaihoz való alkalmazkodással, ettől még nem kell senkit opportunizmusnak nevezni. Ha a kommunizmus világnézeti ethoszt írnak elő maguknak, azt mint emberi értéket a keresztény is tisztelettel szemléli, azonban amikor a párttagságot vitális javakkal jutalmazák, vagy Djilas megfogalmazásában az «új osztály» kialakításával kötik össze, ott a hangzatot világnézeti ethosz papírformulává, a meg nem szolgált előnyök igazolásává, ideológiájává válik. A kiemelkedő képességek megfelelő munkakör és boldogulás eléréséhez, «vezető beosztáshoz» a nyíltan megélt vallásosság — a párttagsággal ellentétben — meglehetősen rossz ajánlólevél, mondhatnók: nagy hátrány. Míg az alacsony beosztásban, a segédmunkásnál, a nyílt vallásosság se jön számításba, addig a vezető beosztásban az «ideológiai elmaradottság» alkalmatlanná teheti az illetőt a szocialista állam építésére. A tényeket figyelembe véve nem meggyőző az alábbi érvelés: «A kételtűség még csak magyarázható lenne, ha egzisztenciális okok kényszerítenék a fiatal jogászt, az idős TSZ főkönyvelőt, vagy a középkorú postatisztviselőt az alakoskodásra. De ilyen kényszerhelyzet nincs, minthogy se előnye, se hátránya nem származik abból az embernek, ha nyíltan vallásos, vagy ha nyíltan és egyértelműen a materialista világnézetet vallja.» Vagy a másik kijelentés: «Nálunk tetszése, belátása szerint lehet az ember hívő, vagy ateista, és ha ez így van — márpedig így van — akkor szükségtelen az alakoskodás.»

Az újságíró mindezen állításai ellenére azt kell kérdeznünk: igazán képmutatóak az emberek Magyarországon a szó valódi értelmében? Vagy csak a böles tapasztalat szoktatta őket rá arra, hogy vallásos életük olyan «mágánügy», melyből jobb, ha a munkahelyükön semmit nem mutatnak?

«A szocializmus kritikája és jövője»

Svetozar Stojanovic: «Kritik und Zukunft des Sozialismus» Henser Verlag München, 1970. 224. oldal.

Dunát lehetne rekeszteni a marxista irodalom az utóbbi években megjelent azon sajtótermékeivel, amelyek szerte a világon a marxizmus pluralizálásával foglalkoznak. A magyarországi szaklapokban is hónapokig folyt a vita arról — Lukács György bekapcsolódásával, — hogy lehetnek, vannak-e irányzatok a marxizmusban. A kívülállót őszintén szólva, nem is nagyon érdekli, hogy Mao vezér közel vagy távol áll Marcusetől, aki viszont balról igyekezett Marxot megelőzni és hogy Ernst Fischer vagy Bloch műveit miért kell leszedni a «hithű» marxistának a könyvespolcraól.

A szerény nézetem szerint meddő vitának azonban most új, érdekes felszólalója akad Stojanovic fiatal jugoszláv filozófus személyében. «A szocializmus kritikája és jövője» c. művében annyira őszintén tárja fel a szocializmus jelen alapvető hibáit, hogy már-már kételkedünk a szerző marxista mivoltában. Pedig — és ez csak emeli a kritika értékét — Stojanovic meggyőződéses marxista. Az ún. «szocialista» országokban uralkodó rendszer — Stojanovic szerint — nem szocializmus, de még csak nem is kapitalizmus, hanem a primitív feudalizmus egyik válfaja, amelyben a hatalmon lévő funkcionárius osztály kizsákmányolja a termelő tömegeket. S az alapvető hiba nem magyarázható «elhajlásokkal» vagy akár a személyi kultusz korszakával, — a végső okot Marxnál, Leninnél, a kezdetnél kell keresni. Marx olyan utopisztikus célokat jelölt meg, amelyek belátható időn belül nem valósíthatók meg. Innen az örökös «átmeneti» korszak; a szocializmusban az ember mindig csak a jövőre készül, de a jelenre nincs ideje. Az utopisztikus cél eléréséhez Lenin az eszközöket «cél-értékre» emelte, és kizárt minden kritikát, ellenzékét. A hatalmon lévő «feudális» osztály fegyvere a zavaros, homályosan körülhatárolt marxi-lenini fogalmak, mint pl. proletárdiktatúra, szocializmus és kommunizmus.

Az uralkodók határozzák meg, hogy ezeket a fogalmakat adott esetben hogyan kell értelmezni. S aki más véleményen van, azt szintén egy zavaros fogalommal «ellenforradalmárnak» minősítik. S vajon nem hat-e groteszkül, kérdezi Stojanovic, ha felidézzük az «ösmondatot», amely szerint az igazság egyetlen kritériuma a gyakorlat. Vagyis a funkcionárius gyakorlata, tevékenysége az igazság megvalósítására. És hogy fest a valóság? Stojanovic — utalás nélkül — Gyilasznál lyukad ki: a «gyakorló kommunista» ma a forradalmár patológiája.

A hivatásos forradalmárból hivatásos hatalmas lett. Az oligarchiák uralkodnak, aki ellenkezik, azt liquidálják, mert a cél eléréséhez minden eszköz szent. De a cél sötét és távol van. Stojanovic ennek ellenére hisz a marxista megújulásban. Úgy kell neki!

VARGA GYULA

Máriazell után

Máriazell a kegyhely, zarándoklat, évszázadok hite, évszázadok hitbe vetett bizalma, magával a történelemmel való találkozás elgondolkodtató benyomásai után óhatatlanul felmerülnek az emberben ilyen kérdések: vajon másokban mi csapódott le egy zarándoklatból, mások mennyivel jönnek el gazdagabban, milyen felismert, elhatározott feladatokkal, merre látják a továbbvivő utat. Ilyesmiken gondolkodva jött az ötlet, legegyszerűbb erről megkérdezni két résztvevőt, azt hiszem, jogos szóhasználat, két zarándokot.

Mivel a riportban nyilatkozók megkértek, hogy nevüket ne írjam meg, természetesen tiszteletben tartom kívánságukat. Tehát ennek szellemében — az első zarándok, akít megkérdeztem, kétgyermekes (két 20 év körüli «gyermek») jogász családapa.

ÉLETÜNK — Ön az idén volt először Máriazellben. Mit jelentett az Ön számára ez az évszázados zarándokhely, most 1970-ben?

— Azt az élményt, melyet számomra jelentett, nehéz szavakba önteni. Elsősorban mint katolikus és mint magyar jártam egy olyan történelmi nevezetességű és jelentőségű helyen, melyet eddig nem volt alkalmam meglátogatni. Azt jelentette számomra, hogy megismerkedhettem történelmünk egyik nevezetes eseményével, megismerkedhettem vallásom egy olyan kegyhelyével, amely évszázadok óta emberek sokaságának jelentett szent helyet.

ÉLETÜNK — Egy zarándoklat közösségi megmozdulás, ebből fakadóan lehetnek hibái is. Mit hiányolt, mit tartott esetleg helytelennek? Mi volt az, ami esetleg akadályozta Önt abban, hogy elmélyüljön a zarándoklat évszázados szellemiségében? Ma már az autóbuzsón érkező zarándokot hideg-melegvizes szállodaszoba várja, s mint egyik Atya említette is beszédjében; szinte komázni jönne össze Máriazellbe zarándoklat helyett.

— Ma, a technika korában a zarándoklat a résztvevők számára mást jelent, mint korábban. Valóban a közlekedésben megmutatkozó könnyebbségek nem jelenthetik azt, hogy a zarándoklat lényegében változás történjen. Én úgy látom, hogy függetlenül attól a kényelemtől, mely közlekedés, szállásolás tekintetében rendelkezésünkre állt, az elmélyülést, az ájtatosságot, a hit gyakorlását énbennem nem akadályozta semmi külső tényező. Én nem a komázásban láttnám a bajt, hiszen ez a zarándoklat alkalmas lenne arra is, hogy a szétszórtan különböző területeken élő kis magyar csoportok egyszer egy évben lássák egymást, találkozzanak, érezzék, hogy tömeg is vagyunk, léteztünk.

ÉLETÜNK — László püspök úr is említette beszédjében, a zarándoklat szellemét nem szabad elsikkadni hagyni. Erre gondolt, ebben látja a bajt?

— Igen.

ÉLETÜNK — Mit javasolna a probléma megoldására?

— A zarándoklat szellemét nem szabad

elsikkadni hagyni. Erre nekünk, emigrációban élő magyarságnak, katolikus magyarságnak feltétlenül vigyázni kell. A zarándoklat szellemén kell módosítani a modern ember felfogásának, hitvallásának megfelelően.

ÉLETÜNK — Konkrétan?

— Hatásos volna, ha elválasztanánk más népek zarándoklatától. Ha szervezettebb volna a program, a zarándoklat egyes pontjai az előre megtervezett sorrendben bonyolódának le, nem ad hoc szerűen. Például a templomi kivonulás. Az időjárás nem rajtunk múló tényező, de úgy láttam, maguk a szervezők közt sem volt teljes összhang, lásd: énekek megválasztása, az ünnepi mise kettős prédikációja.

ÉLETÜNK — A szervezési nehézségeken túlmenően van egy olyan hiba, melyet sok Atya így fogalmaz meg: a mostani zarándok gyakorlatilag semmiféle áldozatot nem vállal azzal, hogy MZ-be megy.

— Igaz, ma már nem jelent áldozatot sok ember számára a részvétel, inkább egy kirándulás és a mischallgatás éppen MZ-ben van.

ÉLETÜNK — Alljunk meg ennél a pontnál egy pillanatra. Akkor miért megyünk MZ-be?

— Hogy én miért megyek, azt meg tudom mondani. Azért, hogy vallási szempontból fölfedezzem magamnak, hogy elmerüljek benne.

ÉLETÜNK — És mi az, ami jövőre is oda fogja vinni MZ-be?

— Mert, amit igenis kerestem: a magyarságot, a kereszténységet, Isten közelségét, ott megtaláltam. Kis közösséggel vettem részt. A kis közösség a társadalom minden rétegéből tevődött össze. F fiatalok, öregek egyaránt voltak. És nagyon szép volt látni, koron, nemen és társadalmi pozíció túlmenően a zarándoklaton résztvevők ájtatosságát. Én azt a következtetést vontam le, hogy akik jelen voltak, nagy hányadukban érezték az Isten közelségét, ebben a tudatban voltak ott, és fognak jövőre is jönni.

ÉLETÜNK — Tehát ezért érdemes a 20. században is zarándokolni?

— Igen, ezért érdemes.

ÉLETÜNK — Előbb említette a fiatalság jelenlétét. Ön szerint miért nem voltak nagyobb hányadban jelen?

— Az ifjúság hiánya mindnyájunkat bánt és nekem is problémát okoz, úgy is mint kétgyermekes apának. Sajnos, az ifjúság elfordult egy kissé a vallástól, a vallási kérdésektől. Én szerintem, az ifjúság nyelvén, a modern filozófia nyelvén kell rávezetni őket az Isten keresésére, az Istenhez vezető útra, és akkor — biztos vagyok benne — ott lenne a zarándoklaton.

ÉLETÜNK — Vagyis ez az előbb említett lépés nem történik meg.

— Nem történik meg. Vallási nevelés terén szülők, egyháziak egyaránt követünk el

nibákat, de a zarándoklaton való részvételre mozgósítás terén még több hibát követünk el.

ÉLETÜNK — Attól a szülőtől, amelyik a kenyérkereset nem kis gondjával van elfoglalva, nem lehet számonkérni, hogy az ifjúság éles. Marxot, Sartrét, Marcuset. Mao-Ce-Tungot idéző kérdéseire nem tud szakszertű, a modern filozófiában és irodalomban jártasságot előfeltételező alapos választ adni, — hozzák fel indoknak sokan.

— A szülőket nem lehet felmenteni teljes egészében a felelősség alól, és különösen nem, ezen felelősség alól. E kérdés megoldása az egyházi és világi vezetőknek egyaránt kötelessége lenne.

ÉLETÜNK — Köszönöm szépen az idejét, a válaszokat, és jövőre MZ-ben, reméljük, eredményeket is tudunk felmutatni ilyen téren.

Úgy érzem, helyes lenne erről a kérdés-komplexumról egy nem éppen utolsó sorban illetékest, egy 20-22 éves fiatalembert is megkérdezni, hogy közelítőleg helyes képet kapjunk. A. Z. érettségizett, dolgozó fiatal, haja nem előírásosan rövid.

ÉLETÜNK — Az idén voltál először MZ-ben. Mit adhat szerinted ma, a 20. században az embernek a zarándoklat?

— Természetesen csak a vallásos embernek adhat valamit. Aki nem vallásos, ebből az élményből kiesik gyakorlatilag. Számomra elsősorban önbizalmat és segítséget egyes célok eléréséhez. Természetesen belső segítségre gondolok. Nem érzem semmi esetre sem korszerűtlennek a zarándoklatot, épp ezen okok miatt. Legalábbis nekem nem korszerűtlen.

ÉLETÜNK — A Te számodra milyen belső élményt adott ez a zarándoklat?

— Ezt, ezt nem tudom megfogalmazni, azt hiszem, ez nem egy megfogalmazható dolog, legalábbis nagyon nehéz így elmondani.

ÉLETÜNK — No mégis, próbáld körülhatárolni, mi az, amiről úgy gondold, hogy azért jelentkezett Benned, mert résztvétél a zarándoklaton.

— Talán az, igen ez az: megrendítő volt látni az emberek hitét, hinni akarását, buzgalmukat, hallani a közös éneklést, amikor érzi az ember, hogy több százan énekelnek vele együtt, meg éreznek ugyanúgy, mintha egy nagy család lett volna, de ezt a szót nagyon elcsépelették már, de azért nagyon klassz volt és nagyon meghatott.

ÉLETÜNK — Vagyis ezt Te csak egy zarándoklaton látod, hogy buzgók a hitben az emberek és úgy vannak együtt a templomban, mint egy nagy család?

— Igen. De én nem akarok kritizálni, mert akkor rögtön leintik az embert azzal, hogy mit tudsz te, a tojáshéj még ott van, stb. De azt hiszem, minden vasárnap ugyanígy kéne lenni a misén is, mint ahogy a zarándoklaton volt. De mondom, én nem akarok kritizálni, mert beverik a fejemet.

ÉLETÜNK — *Tudod, hogy hiányolják a fiatalok részvételét nemcsak a zárándoklaton, hanem általában? Mi lehet, Te szerited, az oka a fiatalság kis számban való részvételének a hitben?*

— Elsősorban az szerintem, hogy a fiatalokat nem egy komoly hitre nevelik és buzdítják, nem egy komoly hitbeli alapot adnak nekünk. Úgy érzem, nem kapjuk meg azt a hitbeli nevelést sem mennyiségi, és ami fontosabb, sem minőségi tekintetben, mint amit megkaptam, mondjuk, egy mostani 50 éves. Nem adnak komoly lelki alapot.

ÉLETÜNK — *Te szerinted mi lenne ennek a komoly problémának a megoldása?*

— Én szerintem, ezt a folyamatot csak a szülő indíthatja el, mert csak ő tudja elindítani. A megoldás olyan a lélekre irányuló és hitbeli nevelés lenne, amit a szülő indít el és amelyre később alapozhat a gyermek, vagy ember, mint ahogy én is. És látom másoknál, akik elfordultak, ez nem igen volt meg, nem volt egy komoly alap. A szülő nélkül nem lehet megoldani ezt.

ÉLETÜNK — *A szülő a mai élettempó mellett az anyagi javak megteremtésével maximálisan igénybe van véve. Hogy lépést tudjon tartani, figyelnie kell szakmáját, stb. Általában a szülőknek nem marad idejük ilyesmire, amit mondtál. Te szerinted, mit lehetne tenni?*

— Biztosítani kellene számunkra olyan könyvtárt, ahol megismerhetnénk a hit nem csak katekézisi fokú alapjait. Túlzások, elavult módszerek és nézetek nélkül. A hittől való elfordulásnak szerintem nagy részben ez az oka, nálunk fiataloknál. Én szerintem nincsenek könyvek. Hiányolom az olyan könyveket, amiket az én nyelvemen és az én kérdéseimről az én számomra írtak.

ÉLETÜNK — *Nem hallottál erről a könyvről, Michael Quoist Coire: Így élni jó.*

— Nem, nem hallottam, fogalmam sincs róla.

ÉLETÜNK — *Időd nincs ilyen könyveket olvasni, vagy módod nincs rá?*

— Nincs rá módom, nem tudok szerezni ilyen könyveket. Én nyitnék egy olyan könyvtárat, ahol a katolikus fiatalok tanulhatnának és utánanézhethetnének kérdéseknek, ki tudná bővíteni ismereteiket, persze magyar nyelven.

ÉLETÜNK — *Mit tennél annak érdekében, hogy a fiatalság eljöjjön a templomba, vagyis, hogy hívő legyen?*

— Többször venném igénybe a rádiót, a TV-t, és nem olyan unalmasan. És például itt egy parkban angol egyetemisták tartottak beszédeket a hitről, vallásról, kereszténységről, hogy ez jó, ez helyes. Német nyelvterületen az angol diákok állnak ki a parkokba hitszónoklatot tartani. Ennek van értelme, persze nem 30 évvel ezelőtti stílusban. Én a mai fiatalságot a hit lényegével ismertetném meg, nem olyasmikkal, ami változik benne.

ÉLETÜNK — *Ha Te lennél a pap, miről prédikálnál a templomban?*

— Ó, sok mindent lehetne, nagyon.

ÉLETÜNK — *Például?*

— Hát így hirtelenjében nem is tudom, tulajdonképpen nem is olyan könnyű, de egy biztos, nem igen lehet már rábeszélni, meg prédikálni se igen lehet, mert nincs meg a hitbeli alapjuk, amit a szülőktől kellett volna megkapniuk, mint ahogy én megkaptam. A szülők nélkül nem lehet ezt megoldani.

ÉLETÜNK — *Köszönöm a válaszaidat, mint ígértem, neved nem írjuk ki és remélem, fogunk még úgy találkozni, hogy fiaidat viszed Máriazellbe.*

Hát igen. Összehasonlítva a válaszokat, hasonlóságuk, különbözőségük nem kevés megoldásra, sürgős megoldásra szólítja fel az embert, addig, amíg nem késő. A problémák megoldásához, azt hiszem, az első lépést, a problémák, hiányosságok kimondását megtettük. Most már cselekedni kéne lassanként nekünk embereknek is valamit. Nem lehet mindent Istenre hagyni.

Szent Margit Jubileum

Linzben

A Szt. Margit-Otthonban, Senefelderstr. 6, amely egyúttal a linzi Magyar Otthon is, az Isteni Megváltóról nevezett magyar nővérek közössége különös tisztelettel emlékezett meg Árpádházi Szent Margit halálának 700 éves jubileumáról.

Január utolsó vasárnapján a linzi megyéspüspök, Dr. Franz Sal. Zauner és három magyar lelkész ünnepelte a nővérközösséggel a szentmisét az Otthon kápolnájában. A megyéspüspök szentbeszédében mindenkit bámulatba ejtett szent Margit korának beható történelmi ismeretével, és szavaival őszinte tanújelét adta az egyházmegyéjében működő magyar lelkészek és az itt élő magyarok iránti nagyrabecsülésének és jóakaró szeretetének. A Felsőausztriában élő magyarokat egy linzi család képviselte gyermekeivel.

Mivel a Szent Margit-Otthon a magyar nővérek vicetartományi központja is, számos magyar nővér jött erre a napra Linzbe. (Burg Kastl, Oberhaching b. München, Salzburg, Wels.)

E szép ünnepnek különös jelentőséget adott az is, hogy Prokop Péter atya, Rómában élő magyar festőművész, szép, nagy olajfestményét Árpádházi szent Margitról a linzi megyéspüspök megáldotta, és ünnepélyesen elhelyezte a házban.

A templomi ünnepséget ünnepi ebéd követte, ahol magyar borral telt pohárral köszönte meg a vendéglátó a püspök urnak, hogy jelenlétével emelte a magyar szent Margit jubileum jelentőségét, és egyben megtisztelte az Otthont és annak lakóit.

HEGYI LUCIA

Hruscsov emlékiratai a magyar 56-ról

Nem lehet abszolút bizonyossággal megállapítani, hogy a Hruscsov neve alatt napvilágot látott emlékirat hiteles vagy sem. Hruscsov cáfolta, a nyugati kommunistaszakértők sem fogadják el meggyőzően hitelesnek. Kétségtelen azonban, hogy az emlékiratokban szerepel számos olyan anyag, amely Hruscsov hangszalagjait tartalmazza, így a mű legalább részben eredeti Hruscsov-matéria.

Ezek előrebocsátásával kell olvasni mindazt, amit a volt szovjet miniszterelnök az 1956-os magyar forradalomról mond. Ez is, más mondanivalója is magán hordja a felületesség, történelemhamisítás bélyegét, s azt a sajátos politikai szemléletet, amelyet dialektikus erkölcsnek, más szóval erkölcstelenségnek lehet nevezni. Adatokban, dokumentációs erejű alátámasztásokban, hiteles közlésekben amúgy sem gazdag ez a mű, az egészre jellemző Hruscsov könnyedsége és joviáliskodó komolytalansága.

A forradalmat Nagy Imre bűnének tulajdonítja, aki «megtévesztéssel ártatlan embereket vont bele az ellenforradalomba.» Megemlíti a «harcoló gyerkeket», de abszolút vonalasan hazatérő emigránsok és külföldi imperialisták művének állítja be a nagy népfelkelést.

Különösen érdekes Hruscsovnak az a közlése, hogy az orosz csapatok Budapestről történt kivonását csak taktikából rendelték el. Időnyerésre volt szükségük. A Kreml vezetősége konzultálta Konyev marsallt, hogy mennyi időre lesz szüksége Magyarországra leverésére, és Konyev kijelentette: «Három napra.» Hruscsov beismerése mindenestre halomra dönti azok érvelését, akik a nov. 4-i szovjet beavatkozást, itt Nyugaton is, igyekeztek azzal magyarázni — pontosabban mentegetni — hogy arra nem került volna sor, ha a magyarok mértéket tartottak volna, ha nem kegyetlenkednek az AVÓ-sokkal és ha Mindszenty nem mondja el «provokatív» beszédeit. Ezeket a különben is labilis érveket most megdönti maga Hruscsov. Illetve: Hruscsov is, mert a való tények már régen megdöntötték.

Érdekes részletek tanúskodnak arról, hogy a Kreml vezetősége konzultálta a többi kommunista államot is, hogy beavatkozzék-e fegyveresen, vagy sem. Kína ellenezte a beavatkozást, Románia helyeselte. Figyelemreméltó Jugoszlávia magatartása, amely — ha hinni lehet a Hruscsov-közléseknek — kétértelmű volt. Tito állítólag azt mondta, igen, be kell vonulni az orosz csapatoknak, de szerette volna, ha ezzel még egy kicsit várnak.

Teljesen Hruscsovra vall egyébként egy pont 56-os élménye. 1957-ben, írja Budapesten járt. Kádárék a Szabadság-terén rendeztek naggyűlést, ezen ő is felszólalt. Megírja, hogy ott áll az amerikai követség és az ablakból Mindszenty bíboros láthatta őt. Ő a beszéd után elvegyült a tömegben, hogy Mindszenty és az amerikaiak lássák: ő, Hruscsov, nem fél az emberektől. (Nagy bátorság kellett hozzá...)

(V. G.)

Böjt vagy «salaktalanító kúra»?

A napokban egy német biztosítótársaság havilapjában olvastam a következőket: «Mivel már a régiiek is nagyon jól tudták, milyen fontos tavasz idején a télen felszedett zsiradék és salak eltávolítása az emberi testből, azért az Egyház negyvennapos böjttel kezdte a tavaszt.» A lap azt ajánlja olvasóinak, hogy tavasszal vessék alá magukat önként ilyen «salaktalanító kúra»-nak, mert mindez testi-lelki javukra válhat.

Nos, semmi kifogásom egy ilyen tavaszi «salaktalanító-kúra» ellen, de ez a néhány sor mégiscsak gondolkodóba ejtett. Nem hiszem ugyan, hogy az Egyházat a negyvennapos böjt elrendelésében ezek a szempontok vezették volna, de talán nem árt, ha arra gondolunk: egészségügyi szempontból is milyen bölcs ez az intézkedés...!

De még ennél is jobban elgondolkoztatott a következő: Hát nem érdekes? Ha az Egyház rendel el valamit, akkor az «maradi», sőt «emberellenes», de ha lényegében ugyanazt valamelyik egészségügyi, vagy — pláne — divatlap sugalmazza olvasóinak, akkor az máris «modern» és «haladó»!

De tegyük félre a tréfát! Semmi kedvem sincs vitába szállni orvosi vagy divatlapokkal. Márcsak azért sem, mert a fentidézett mondatokat bizonyára jóakarattal sugalmazta. S ha valaki a böjtöt csak ilyen «csomagolás»-ban tudja elfogadni, ám legyen...!

Annyi mindenesetre biztos, hogy a keresztény böjt nem tévesztendő össze sem a divathóbortos «soványító kúra»-val, sem pedig a tavaszi «salaktalanító kúra»-val. De — mi a különbség? Mindenekelőtt:

a keresztény böjt célkitűzése

más. A soványító vagy salaktalanító kúrát gyakran a hiúság vagy az egyoldalú egészség-ápolás sugallja. A keresztény böjt célkitűzése az egész ember. Testestül, lelkestül.

Nézzük először a böjtöt tisztán emberi szempontból.

Az embert is, az állatot is ösztönök irányítják. Az önfenntartás és fajfenntartás alapvető ösztöneihez a táplálkozási ösztön is hozzátartozik. Mégis óriási különbség van az ember és az állat ösztönélete között. Az állat «ösztönösen» keresi fel a neki való táplálékot. S ha az éhes állat megtalálta az «ő» táplálékát, nincs az a hatalom, amely őt visszatartaná tőle. De ugyanakkor: ha táplálkozási ösztöne kielégült, ismét nincs hatalom, amely az állatot további táplálékfelvételre bírja. Az éhes oroszlán a mérgezett vadat is felfalja; a jóllakott oroszlán mellett békésen legelészhet a legízesebb gazella is.

Az ember más. Az embernek megvan az a csodálatos képessége, hogy ösztönei ellen cselekedhessék. Az ember képes magát «halálra enni» (s a mai orvostudomány szerint ez a nyugati ember modern népbetegsége), de — ellenkezőleg — képes arra is, hogy táplálkozási ösztöne ellenére éhségstrájkba lépjen, hogy ellenálljon táplálkozási ösztönének egészen az önmegsemmisítésig.

S ez nemcsak a táplálkozási ösztönrel van fenn. Az embert az önkontrollal meg az állattól, hogy értelmével és akaratával ösztönétét

is irányítani tudja, nem egyszerűen a rabja, hanem a ura ösztöneinek. S minél inkább uralkodik ösztönein, annál inkább válik emberre. Ennek a felfogásnak semmi köze a sokszor hangzottatott manicheista testellenességhez. A manicheizmus a testben a lélek ellenségét látja. A keresztény felfogás a testet a lélek szövetségeseinek, eszközeinek tartja földi és örök céljának elérésében. Ilyen szempontból tekintve a böjt alkalmas eszköz arra, hogy az ember a testet a szellem — az értelem és akarat — szolgálatába állítsa. Mert mit használ a szellem, ha a legkritikusabb pillanatban a test felmondja a szolgálatot, ha «külön utakon» jár?

A böjt — emberi mivoltunk értékes bizonyítéka. Jele annak, hogy az ember nem vesztette el uralmát önmaga felett, hogy nem a test, hanem az értelem és akarat parancsol nála.

De bármilyen fontos is a böjtben az említett szempont, mégis egyoldalú szemlélet lenne, ha a keresztény böjtben csak a «lélekedzés» eszközét látnók. A böjt — nemcsak az Ó- és Újszövetségben, hanem más kultúrnépek vallásában is — mindenkor

az Isten iránti tisztelet kifejezésének

egyik fajtája. Mivel a böjt az ösztönöknek az értelem és akarat uralma alá való rendelését jelenti, azért mindenkor alkalmas eszköz volt arra is, hogy az embernek Isten akarata alá való rendelését kifejezze és biztosítsa. A vallásos célkitűzéssel egybekötött böjtölés éppen ezért egyidős az ember vallásos gondolkodásával. Nemcsak Jónás könyvében olvassuk arról, hogy a niniveiek — a próféta szavára — még állataikat is böjtöltették (V. ö. Jónás 3, 7), más vallásokról is tudjuk, milyen nagyra értékelték a böjtölést. Az Ószövetség nemcsak annyiban ismeri a böjtöt, amennyiben tiltja pl. egyes ételek (sertészsír) evését, hanem az év különböző napjaira is böjtöt ír elő (V. ö. 3 Móz. 16, 29 skk; 23, 26 skk). Az Ószövetség nagyjai — Mózes, Illés, Dávid — ugyancsak böjttel készültek elő feladataikra vagy engesztelték Jahve haragját.

Krisztus Urunk negyvennapos böjttel készült elő nyilvános működésére (Mt 4, 2), s bár a farizeusok kérdésére, vajon miért nem böjtölnek az ő tanítványai, azt válaszolja, hogy «nem búsulhat a násznép, míg vele van a vőlegény» (V. ö. Mt 9, 15), mégis lelkükre köti a böjtölést, mert a gonosz csak «imádsággal és böjttel» (Mt. 17, 21) űzhető ki az emberekből. S hogy a felszólítás nem volt pusztába kiáltó szó, azt az «Apostolok Cselekedete» bizonyítja: missziós feladataik előtt nemcsak imádkoztak, hanem böjtöltek is (Ap. Csel. 13, 2; 14, 23 stb.), s híveiknek is ajánlják a böjtölést.

Ezt a krisztusi és apostoli örökséget veszi át az Egyház és gyakorolja évszázadokon keresztül; a remeték az egyiptomi pusztában, a szerzetesek kolostoruk mélyén, a hívek a nagyven napig tartó kemény «nagyböjt»-ben. Ha tehát az Egyház negyvennapos nagyböjttel kezdte a «tavaszt», akkor semmiképpen sem azért, hogy híveit megtisztítsa a télen lerakódott zsiradéktól és salaktól: az Ószövetség

szentjeinek, Krisztusnak, az apostoloknak nyomdokain halad Isten iránti tiszteletének kifejezésében.

Igaz, a mai egyházi törvények már nem ismernek ilyen szigorú előírásokat. Nem azért, mert az Egyház ma kevesebbre becsüli a böjtöt, hanem azért, mert híveitől többet vár, mint egyszerű «engedelmességet», mint valak alkalmazkodást meg nem értett előírásokhoz. Amit eddig a hívek engedelmességből tettek, azt tegyék önként, jószándékból. Ez nem csökkenti, hanem még jobban emeli a böjt vallásos jelentőségét.

S ha a böjtölés — ilyenkor, tavasz idején — még egészségügyi előnyöket is jelent, akkor csak örülhetünk, hogy az Egyház már hosszú évezredek óta elősegíti az emberiség testi javát is. S ha valaki ezen az úton újra megtalálja az utat a böjthöz — ez semmiképpen sem csökkenti egy vallásos hagyomány óriási jelentőségét...!

RITTER MÁRTON

MAGYAR CSERKÉSZVEZETŐK KONFERENCIÁJA

Az európai cserkészkerület cserkészcsapatjainak vezetői és a csapatoknál dolgozó cserkészvezetők január első hetében, január 8-10-ig tartották a festői szépségű Altenbergben, Köln mellett hagyományos évi konferenciájukat.

A konferencián Európa minden részéből 45 vezető vett részt. Sok új, fiatal vezető is jött a konferenciára, melynek kedves, vidám légköre a magyar cserkész munka fiatalos, a mai modern világban is helytálló voltáról tett tanúságot.

A konferencián értékes előadások, fontos megbeszélések váltogatták egymást... Esténként pedig vidám magyar nótászó és tánc mellett örült egymásnak a sok vezető.

A konferenciát a házigazda szerepét betöltő Dr. Hieró István kölni lelkészen kívül több magyar egyesületi vezető látogatta meg, köszöntő beszédekben kiemelve a magyar cserkészlet fontos szerepét a külföldön élő magyar ifjúság nevelésében.

Külön nagy súlyt helyezett a konferencia a magyar nyelv ápolásának gyakorlati módszerei-, valamint a cserkészvezetőképzés időszaki kérdéseinek megvitatására.

A konferencia résztvevői a kerületi vezetőtiszt zárószavai után a hagyományos, vidám: jó munkát, — jó munkát, — a viszont látásra — kiáltással búcsúztak egymástól...

Fribourg. A fribourgi magyar fiatalok két-hetenként rendszeresen összejönnek a diákotthonban, ahol érdekes előadások hangzottak el, amelyeket élénk vita követett. Müller Imre egyetemi tanársegéd: «Evolúció — emberrelátás — teológia» címen tartott előadást; majd Dr. Eröss György ugyanezeket a kérdéseket más szempontból világította meg; míg Németh Tamás Ady költészetét ismertette. Kókay Sándor pedig a Yogáról beszélt. Farsangvasárnapján jólsikerült bál fejezte be a fribourgi ifjúság téli szemeszteri programját.

Események és közlemények

Brüsszel. Árpád-házi Szent Margit halálának 700. évfordulója alkalmával január 17-én, vasárnap — Szent Margit ünnepének előestéjén — ünnepi díszbe öltözött a brüsszeli magyar kápolna. Az oltár mellett volt elhelyezve az a magyar zászló, melyet 1967-ben Fatimában maga VI. Pál pápa is megáldott. Ugyancsak ott volt a helybeli Margit-kör Szent Margit képével díszített zászlója is. Az ünnepélyes nagymise közben szentbeszédet mondott P. Varga László belgiumi főlelkész. A mise után litánia keretében Szent Margit oltalmába ajánlották a magyar leányifjúságot, amelyet az oltár előtt díszmagyarba öltözött lányok képviseltek.

A január 18-25 közti ökumenikus imanyolcdaiba a brüsszeli magyarok is bekapcsolódtak. Január 24-én, vasárnap este ünnepélyes mise volt a kereszténység újra-egyesüléséért. A mise evangéliuma után szentbeszédet mondott Dr. Szekeres Attila, a brüsszeli protestáns teológia tanára, aki egyébként 455 oldalas könyvet is adott ki francia nyelven Teilhard de Chardin-el kapcsolatban. — A szentmise után P. Horváth Kálmán skandináviai magyar főlelkész tartott nagyszerű vetített képes előadást északamerikai missziós körülményekről.

Szűz Mária lourdesi megjelenése (febr. 11) évfordulóját követő vasárnap, febr. 14-én a Magyar Ház nagytermében «Híres Mária kegyhelyek» címmel vetített képes előadás volt. Szép színes képek varázsolták a nézők szemébe Betlehem, Názáret, Róma, Szirakuza; Loretto, Einsiedeln, Marzell, Lourdes; Fatima kegyhelyeit, s VI. Pál pápa 1967-es fatimai utazását.

Mannheim. Jan. 31-én a mannheimi magyarok a ferencesek Bonifáciusról elnevezett házában a délutáni szentmise után farsangi estére jöttek össze. Karlsruhe-ból a bácskai zenekar gondoskodott jó hangulatról, a magyar asszonyok pedig ennivalóval látták el a társaságot. A hangulat mindvégig kítűnő, barátságos volt. Mindenki jól érezte magát.

München. Jan. 17-én a müncheni magyarok bensőséges keretben ünnepelték Árpád-házi Szent Margit halálának 700. évfordulóját. Msgr. Adám György főlelkész a szentmise bevezetőjében kiemelte, hogy a Szent István Millenium alatt Szent István mellett a többi Árpád-házi szentet is ünnepeljük, így 1971-ben Szent Margitot, akinek tiszteletére a domonkos apácák templomában mutatja be a szentmisét. A szentmisén résztvevő német domonkos apácák nagyszámú küldöttsége is. Együkük a szentlelkét németül olvasta a szentmise alatt. Msgr. Dr. Közi Horváth József szentbeszédében hangsúlyozta, hogy Szent Margit önként vállalt nagy engesztelő áldozatokat a magyar népért. Éppen ezért ünnepségünk nem pusztán emlékezés, hanem komoly felszólítás a mai jenyegető bajok közepette állandó áldozathozatalra elnyomott népünkért.

A Magyar Egyetemisták és Főiskolai Hallgatók Németországi Szövetsége Müncheni Csoportja febr. 6-án népes és hangulatos farsangi bált rendezett a Künstler-Hausban. A bált az elsőbálos leányok bemutató táncá nyi-

totta meg. Majd a kastli magyar gimnázium alsós- és felsősosztályos csoportjai nyerték meg a vendégek tetszését gyönyörű magyar táncokkal. A zenét a nagyteremben a «Munich Nightlights» jazz-zenekara szolgáltatta, a kisteremben pedig cigányzenekar.

Münchenben a jelvidéki «Magyar Thalia», a Magyar Kulturális Szövetség keretében működő németországi Magyar Színházi csoport febr. 21-én bemutatkozó előadást tartott a Wolfgangshaus színháztermében. Robert Thomas «Szegény Dániel» című bűnügyi komédiáját nagy hozzáértéssel adták elő.

ÖKUMENIKUS TALÁLKOZÓ

Többéves tervezés és előkészítés után idén tavasszal közös Ökumenikus Találkozót tart a Katolikus Egyetemi Mozgalom (KMEM) és az Európai Magyar Evangéliumi Ifjúsági Konferencia Szabadegyeteme a svájci Sionban (Valais kanton).

A rendezők 15 európai országból — köztük Jugoszláviából és Magyarországról —, valamint az USA-ból mintegy 180 értelmiségi és egyetemista részvételére számítanak.

A tavaszi Ökumenikus találkozó első szervezett kísérlet arra, hogy a gyakorlatban is megvalósítsák a keresztény magyar értelmiségiek együttműködését, felmérjék közös céljait és felelősségüket, számbavegyék lehetőségeiket és feladataikat. Ezt a szándékot fejezi ki a kongresszus témaadó mondata: «... Hogy egyek legyünk — közös felelősség népünkért».

Érdeklődni alábbi címeken lehet:

Katolikus Magyar Egyetemi Mozgalom
Trogerstrasse 48/1
D-8000 München 80
Tel. 0811/45 62 44

Európai Magyar Evangéliumi Ifjúsági Konferencia Szabadegyeteme
Liechtensteinstrasse 20/9
- 1092 Wien
Tel. 0222/34 92 67

Essen. Árpád-házi Szent Margit halálának 700. évfordulóján az esseni római katolikus magyar egyházközség ünnepélyesen emlékezett meg a szent királylányról. A szentmise alatt Mikó György lelkész Mindszenty József bíborosnak 1946-ban tartott szentbeszédéből ismertetett részleteket, melyekben a primás engesztelésre és vezeklésre szólította fel a magyar katolikusokat.

A szentmise után a Szent Mihály plébánia kultúrtermében rendeztek ünnepélyt. A «Pannóniában nőtt ékes szép lilium» című éneket szavalták Avar Lucia, Marosfalvi Judit és Rick Edit. Szent Margit életét ismertette felolvasásában Szabó Andrea tanárnő, aki Szent Margit példája alapján a hazáért való áldozatvállalásra buzdította a jelenlévőket. Utána Dr. Vidákovics József dunántúli és budapesti felvételekből tartott jól sikerült vetített képes előadást.

Hasonlóan szép ünnepséget rendeztek az egyházközség tagjai február első vasárnapján Duisburgban. A szent királylányról az ünne-

pi megemlékezést gr. Batthyányi Ferenc tartotta és Ponyeczki Pannika szavaltta el a «Pannóniában nőtt» című éneket.

Jelentős esemény az esseni magyar egyházközség életében, hogy Mgr. Julius Angerhausen esseni segédpüspök január 26-án látogatást tett a lelkeszségen s több magyar családnál. Miután elvégezte a hivatalos látogatást a lelkeszségen, felkereste Mikó György magyar lelkészrel együtt Avar Imre, Barabás György, Marosfalvi Elemér, Rick Tibor és Dr. Vidákovics József otthonát. A főpásztori látogatás igen szívélyes volt és nagy örömmel szolgált a magyar híveknek.

Bécs. 1971. február 3-án 19 órakor Dr. Demel Iván megemlékezést tartott a Szent István Otthonban Árpád-házi Szent Margit halálának 700 éves jubileuma alkalmából.

Varga Gyula, az ismert bécsi író, 1971 február 21-én 19 órakor nagyszerű előadást tartott a mai magyar irodalomról.

A különböző keresztény egyházak közösen rendeztek imaórát a kereszténység egységéért. A bécsi németnyelvű imaóra január 22-én 19 órakor volt az Augustiner-Kircheben. A magyarok hamvazószerdán, február 24-én 19.30-kor a Singerstr.-i magyar katolikus templomban tartották közös imaórát az evangélikus és református festvéreikkel.

Sport, üzlet, élvezet

A sport egykor játék, szórakozás és becsületes versengés volt a győzelmi koszorúért. Egy-egy olimpiai győztest az ókorban diadalmenetben kísérték haza és polgártársai lebontották előtte a városkaput; minnek egy városnak erődítés, amikor olimpiai bajnok fia van! Ők akkor még feltételezték, hogy a tréning nemcsak a testet edzi meg, de a vele kapcsolatos sok lemondás és önfegyelmzés egyúttal a lelkiükben is alakítja, hozzásegíti erős, hajthatatlan jellemhez. E gondolkodás szülte azután a közmondás: «Ép testben, ép lélek!»

Hol vagyunk ma ettől az ősi sporteszménytől? Az ökölvívás már az ókorban is olimpiai «diszciplína» volt. Lássuk, mivé lett ez az ősi sportág.

Charles «Sonny» Liston egykor világbajnok volt. Később jött egy erősebb, egy még ügyesebb és letaszította őt trónjáról. Az elmúlt ősszel pedig rokoni látogatásból hazatérő felesége holtan találta Las Vegas-i luxusvillájuk egyik szobájában. Akkor már nyolc nap óta volt halott — mondták az orvosok. Zsebében heroin ampullák, de szervezetében is találtak kábítószert, a karján pedig tűszúrásból származó nyomokat. Bár ügyvédje azt állítja, hogy Liston páni félelemmel rettegett még egy injekció okozta fájdalomtól is.

Liston halálának valódi oka azonban valószínűleg örökre rejtély marad. Tény viszont, hogy mindig hordott magával fegyvert. Rendőrök azt is megfigyelték, hogy autójában is magával vitte mindenhova s állandóan keze ügyében tartotta az ülést. Már évekkor előbb megírták az amerikai lapok róla, hogy ez az állandóan sötéten maga elé néző box-milliómos retteg a box-maffiától. De meg is volt rá az egyéni oka. Tudjuk róla, hogy gyermekkorában többet küldték szülei a gyapotültetvényekre pénzt keresni, mint az iskolába. Alig

volt 15 éves, máris (de nem utoljára) megismerkedett a rendőrséggel és a börtönrácsokkal. Később viszont, mikor már valamire vitte kemény öklei segítségével, úgy látszik, nem akart adózni az alvilágnak, mely ellenőrzi és uralja az ottani box-*«sportot»*. Ennek öklét érezte állandóan a torkán.

Hogy mennyire nem legenda csupán a box-maffiáról való híresztelés, mutatja, hogy az amerikai szenátus külön bizottságot létesített a box-üzlettel kapcsolatos sötét üzelmek kivizsgálására. S úgy látszik, ez az üzleti szellem kezd meghonosodni Európában is. Ez az egykor oly nemes és férfias «küzdési módja az önvédelemnek» lassan, de biztosan jóorrú üzletemberek irányítása alá kerül, akik gondoskodnak majd róla, hogy pénzt facsarjanak ki belőle, minden eszközzel és minden áron.

De nemcsak a felbukkanó botrányok gondolkodtatnak el s vonják kétségbe a hivatásos boxsport létjogosultságát, de a mind gyakrabban előforduló, sokszor halálos kimenetelű balesetek is. Baleset a sport minden ágában lehetséges. De ami az ökölvívás keretében történik, az már igazán több a soknál.

Talán egy-két statisztikai adat ennek illusztrálására. 1947 és 1962 között elmúlt 15 évben 165 ökölvívó halt meg a szorítóban szerzett sérülések következtében. Sokkal nagyobb azonban azoknak a száma, akik ugyanott kisebb, de testi-lelki életüket károsan befolyásoló sérüléseket szenvedtek el. Egy angol orvoscsoporthoz 6 éven át tartó vizsgálatok során megállapította, hogy a boxolók egészsége egészen komoly veszélyben forog. 50 idősebb, egykori angol ökölvívónál agysérülés nyomait találták. 8 másik orvos, a Royal College of Physicians megbízásából, 250 hivatásos boxolót vizsgált meg (közülük volt néhány az egész világon ismert név is, pl. Randolph Turpin, egykori világbajnok és Bruce Woodcock, volt európa-bajnok). Az ő megállapításuk: minden 6-ik megvizsgált ökölvívó idegrendszerre sérült. Mindez elkerülhető lenne, ha az edzőket és managereket nem fűtené beteges becsvágy és pénzéhség, ha pártfogoltjukat időben kivennék a szorítóból, főleg mikor az ellenfél fölénye már egészen nyilvánvaló. A mérkőzést vezető bírónak sem szabadna visszaradnia ilyen helyzetekben külsőleg népszerűtlennek látszó döntésektől.

Nagyon kár, hogy a szorítóban kevés olyan józanul és emberségesen küzdő versenyző van, mint a német európa-bajnok Günther Maier. A német-francia válogatott mérkőzése alkalmával többször felhívta a bíró figyelmét arra, hogy ellenfele már nincs teljes erejében. Sajnos, elég soká tartott, mire a bíró végre «kapesolt». A mérkőzés után Maier kommentárja csak ennyi volt: «Nem célom tönkretenni az ellenfelem!»

Ezt a szellemet ülték el a pénzéhes üzletemberek a szorítók világából. A közönség látni és élvezni akar, — ha már fizetett. Utolsó percig harcot, küzdelmet és végső erőbedobást követel a pénzéért, még ha a legyőzött, sőt néha a győző is életével s egészségével fizet meg érte.

A történelem elítéli egy veszített háború végén a kitarásra szorító jelszavakat. A szorító köteleinél megtapsolják. Mintha nem is emberekről lenne szó mindkét esetben.

MEGYESI ANDRÁS

Emlékezzünk

Március 9-én, 110 évvel ezelőtt mutatták be Pesten Erkel Ferenc Bánk Bán című operáját. A siker olyan nagy volt, hogy felülmúlta Hunyadi László diadalát is. A magyarság tomboló lelkesedése, amivel az operát estéről estére ünnepelte, egyúttal hazafias hitvallás is lett, s ugyanakkor tüntetés volt az elnyomó osztrák uralom ellen.

Március 15-én, 1821-ben, 150 évvel ezelőtt született Pesten Györgyi Alajos festő. Polgári életet ábrázoló zsánerképeket festett. Legjobb műve ilyen szempontból a «Meglepett udvarló», amely a humor és az írónia eszközeit szentimentális felfogással vegyíti. Műveit az élet hétköznapi eseményei iránti érdeklődése jellemzi, de e témához nem illik nehézkes előadásmódja. Nagy változást hozott stílusában olaszországi tanulmányútja. Több egyházi rendelést is elfogadott és kivitelezett.

Március 15-én, 1848-ban a következőket olvashatjuk Petőfitől: «Lehetnek ékeesebb, nagyobbserű lantok és tollak, mint az enyém, de szeplőtelenebbek nincsenek, mert soha lantomnak egy hangját, tollamnak egy vonását sem adtam bérbe senkinek... Az utókor mondhatja rólam, hogy rossz poéta voltam, de azt is fogja mondani, hogy szigorú erkölcsű ember valék, ami egy szóval annyi, mint republikánus, mert a republikánus az a főjelszava, hogy «le a királlyal», hanem a «tisza erkölcs!» Nem a szétört korona, hanem a megvesztegethetetlen jellem, szilárd becsületesség a republica alapja». Bécs politikájáé az érdem, hogy a költő kezdetben teljesen eszmei királygyűlölete valóssággal telik meg. A távoli francia példa a jóhiszeműek számára égetően időszerű lesz itthon is. (Illyés Gyula: Petőfi Sándor.)

Március 17-én, 1241-ben volt Vác «feketevasárnapja» (két héttel húsvét előtt, régi nevén sikevasárnap). A tatárjárás idején Sebján mongol vezér rátör a városra, lakóit lemészárolja, a dómba menekülteket benneteti, mindent lerombol és megsemmisít.

Március 18-án halt meg, 1321-ben, tehát 650 évvel ezelőtt Csák Máté. Az Anjoukor egyik «rablólovagja», vagy egy más felfogás szerint «a nemzeti eszme tántoríthatatlan bajnoka». Atyja Péter nádor volt, nagyapja és nagybátyja szintén a Máté nevet viselte. Független, csaknem királyi hatalmát kiterjesztette a nevére, máig is Mátyus-földnek (a mai Nyugat-Szlovákia) nevezett nagy vidékre. Két évtizeden keresztül határozottan befolyásolta Magyarország sorsát.

Március 25-én van Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe. A nép azért nevezi ezt az ünnepet így, mert ebbe az évszakba esik a gyümölcsfák oltásának ideje. Az

oltáshoz értő ember egy nemes fa kis hajtását beilleszti a vad fácska vagy cserje fölmetszett kergébe, összeköti, s a természet ereje egybeforrasztja a vad nemtelen fát a nemes hajtással s gyümölcsözővé teszi. Amilyen a beoltott ág, olyan lesz az egész fa. — Amit az ember tesz a vad fával, midőn oltja, azt teszi Isten azzal a nagy, hatalmas törzssel, az egész emberi nemmel, beléje oltotta a legnemesebb ágat, saját szent Fiát. Ez a fogantatás a mai nap nagy titokzatos gyümölcsoltása. Ilyen mély teológiai fogalmazást ennek a szép ünnepnek csak a magyar nyelv tud adni.

Március 25-én, 1881-ben született Bartók Béla, Nagyszentmiklóson. Első zongoraleckéit édesanyjától kapta, majd mikor Pozsonyba költöztek, 15 éves koráig Erkel Lászlónál folytatta zenei tanulmányait. A középiskola elvégzése után a Zeneművészeti Főiskolára iratkozott be, ahol zongorát Thomán Istvánnál, zeneszerzést Koessler Jánosnál tanult.

«A törékeny emberi alkat, meg nem értéstől, kudaretól vissza nem riadó szellem a legnagyobbakkal, legerősebekkel, legfenségesebbekkel került egy sorba. Művészetét nemzedékek számára megőrzi az idő, hogy szerethessék benne azt, ami testvérien emberi és istenien magasztos.» (Kassák Lajos: Kiadatlan naplórészlet.)

Március 28-án, 1896-ban, 75 éve született Budapesten Gadányi Jenő festő és grafikus. Vaszary János tanítványa. Sok időt töltött Párizsban. Picasso és Matisse hatottak leginkább rá, de hamarosan egyeni stílust alakított, amelyet a dekoratív színvilág, a biztos szerkesztés jellemez.

Március 30-án született Tóth Kálmán költő Baján. Már gyermekkorában kedvvel olvasgatta a magyar költőket, főleg Kisfaludy Sándort és Vörösmarty Mihályt. Majd Pécsen, hol gimnáziumi tanulmányait folytatta, Petőfi versei lelkesítették és adtak megfelelőbb irányt költői hajlamainak. — A szabadságharc Pesten találta, és mint a bácskai hadosztály önkéntese vett részt több ütközetben. Több költeménye valóssággal népdallá vált. Így többek között: Temetőben láttalak meg legelőbb, Befutta az utat a hó, Felleg borult az erdőre, Naptól virít, naptól hervad a rózsza, stb...

Március 31-én, nyolcvan évvel ezelőtt született Aradon Asbóth Oszkár, a szabadságharcból ismert Asbóth Lajos családjából származott. Tanulmányai elvégzése után Aradon, Szabadkán és Bécsűjhelyen repülőépítéssel foglalkozott. Az I. világháború után több évi kísérlet eredményeként megépítette az Asbóth féle helikoptert, mellyel 1928 szeptember 9-én szállt fel először egy-helyből függőlegesen a magasba. Gépe vízszintes irányba is kormányozható volt. Ez a siker új erőt és lendületet adott külföldön is a helikopter tökéletesítésére.

Szerelem – Házasság – Család

Lemondjak-e a házasságról?

«Örökbefogadott gyermek vagyok és sokkal tartozom azoknak, akik otthont és jó nevelést adtak nekem. Semmiképpen sem szeretném megbántani őket. Most azonban nehéz helyzetbe kerültem. Szerelmes lettem egy fiatalemberbe, aki jelenleg utolsó egyetemi éveit végzi. Ő is nagyon szeret engem. A baj ott van, hogy ha házasságot kötünk, Amerikába kell költöznöm vele. Ez nagy csapás lenne nevelőszüleimre. Anyagilag nem szorulnak ugyan rám, de tudom, hogy arra számítanak, hogy még sok éven át a közelükben leszek. Már meg is mondtam udvarlómnak: nem valószínű, hogy feleségül mehetek hozzá. De ugyanakkor vágyakozom a vele való házasság után. Milyen kötelességeim vannak e kérdésben?»

Feltételezem hogy a fiatalember, akibe szerelmes, emberi számítás szerint mindenképp megfelel a jó férjet illető követelményeknek. Tehát az Ön világnézetével egyező a felfogása, vallásos, jellemes és képes arra, hogy jövődö családját eltartsa. Ha ez a helyzet, akkor Önre nehezedik a döntés, hogy válasszon a házasság, vagy a nevelőszüleihez való ragaszkodás között.

Komoly érvek szólnak amellet, hogy a házasságot válassza. Szülőknek és nevelőszülőknek egyaránt számítaniuk kell arra, hogy gyermekeik, ill. neveltjeik követni fogják azt a hivatást, életpályát, amelyet a Gondviselés kijelölt számukra, — még akkor is, ha így távol kerülnek szüleiktől, vagy nevelőiktől. Ez a természet rendje. Mindenkinek természetadta joga, hogy azt az életutat kövesse, amelyen boldogságát megtalálhatja. Isten az embert a boldogságra teremtette. «Ézért az

ember alhagyja atyját és anyját, és feleségéhez (házastársához) ragaszkodik» (I. Móz. 2, 24). Még abban az esetben sem volna köteles együtt maradni nevelőszüleiével, ha azok az Ön anyagi támogatására szorulnának; az ilyen támogatás ugyanis rendes körülmények között távolról is lehetséges. Csak abban az esetben volna köteles velük együtt maradni, ha egész különös körülmények (öregség, betegség, stb.) miatt az Ön közvetlen jelenléte nélkülözhetetlen lenne számukra. Leveléből azonban kiténik, hogy nevelőszülei nem szorulnak anyagi támogatásra. Szabadon választhatja tehát a házasságot, hisz minden szülőnek, nevelőnek eleve számolnia kell gyermekei, neveltjei egykori házasságkötésével, mint a legtermészetesebb jelenséggel.

Vannak persze esetek, amikor a szülők nem avatkoznak ugyan bele gyermekük hivatásába, a gyermek azonban nem akarja megszorítani őket azzal, hogy otthagyja őket. Az ilyen gyermek a szeretet, hála és áldozathozatal szép példáját adja, de nincs rá kötelezve, mert a természet rendje szerint joga van arra, hogy megalapítsa a saját családját.

Köteles vagyok-e szüleim gondozására?

«Van-e valami kötelezettsége egy nagy családnak egyik tagjának arra, hogy feláldozza életét öreg szülei gondozására? Szüleim anyagilag függetlenek, de részben képtelenek a munkára öreg koruk miatt. Egyesek ilyen esetben azt mondják, hogy gyermekeik közül valamelyiknek velük kell maradnia, és fel kell áldoznia a házasság, vagy egyéb hivatás követésének gondolatát. Vannak viszont olyan szülők, akik minden áldozatra képesek, csak hogy gyermekeik követhessék hivatásukat, még ha emiatt

ők teljesen magukra maradnak is. Szeretném tudni, mihez tartsuk magunkat, ha esetleg nálunk is felmerül ez a kérdés?»

Abban az esetben, ha a szülők anyagilag függetlenek, és módjuk van arra, hogy gondoskodjanak mindarról, amire szükségük van, a keresztyén gondolkozásmód azt kívánja tőlük, hogy engedjék minden gyermeküknek hivatásuk követését, még akkor is, ha ez áldozatot kíván és egyedüllétet jelent számukra.

Természetesen nagyon dicsérendő lenne, ha valamelyik gyermekük önként hivatásának tekintené azt, hogy szüleinél maradjon, és emiatt feláldozná azt a lehetőségét, hogy házasságot kössön és családot alapítson. Ez a szeretet, hála és áldozathozás gyakorlásának kiváló alkalmát, és nagyon dicséretes magatartás. Furesa és nagyon szomorú volna, ha azt tartanánk természetesnek, hogy mindig csak a szülők hozzanak áldozatot gyermekeikért, és sohasem fordítva.

Gyakran megtörténik persze, hogy a szülők önző módon beavatkoznak gyermekük hivatásának követésébe. Olyanok, akik anyagilag önállóak és nem szorulnak segítségre, meg akarják akadályozni gyermeküket abban, hogy szabadon döntsenek a jövőjükéről, akár házasságkötésről, akár papi, vagy szerzetesi hivatás követéséről van szó. — Egészen más a helyzet, ha a szülők rászorulnak a gyermek anyagi támogatására, vagy betegség miatt az ápolásra. Ilyen esetben a gyermekek kötelesek gondoskodni szüleikről. Végtelenül szomorú, de sok esetben találó a megállapítás, hogy egy szülő hamarabb eltart hat gyermeket, mint hat gyermek egy szülőt! Rendszerint meg lehet oldani a kérdést úgy, hogy minden gyermek közreműködik a szülők támogatásában és egyiknek sem kell emiatt feláldozni hivatását.

Az élet könyvéből

A KERESZTYSÉG SZENTSÉGÉBEN RÉSZESÜLTEK

Ausztriában:

Kovács Róbert, 1970 dec. 6-án, Bécsben
Genesi László, 1970 dec. 18-án, Bécsben

Hollandiában:

Ágoston Eugénie Anna Maria, Dr. A. István és Ria Janssen leánya, Nijmegen-ben
de Antoni Marc Peter Friso, de Antoni P. és van Schaardenburg fia, Nijmegen-ben

Németországban:

Nagy Éva, Nagy Mihály és Galambos Éva leánya, 1971 jan. 13-án, Münchenben
Pogány Örs Géza Rafael, P. Ede és Kiss Erzsébet fia, 1971 jan. 13., München
Faragó Olivér Tivadar, F. István és Kasper Edit fia, 1971 febr. 4-én, Viernheimben
Major Laura, M. Miklós és Pataki Magdolna leánya, Stuttgartban

Berta Sándor, B. Sándor és Répási Franciska fia, 1971 febr. 6-án, Borghorst-ban

ELSŐÁLDOZÁS

Ausztriában:

Cseszko Ibolya, 1971 jan. 17-én, Traiskirchen
Géczi Ágoston, 1971 jan. 17-én, Traiskirchen
Kurucz Ágnes, 1971 jan. 17-én, Traiskirchen

Kurucz Pál, 1971 jan. 17-én, Traiskirchenben
Havas András, 1971 jan. 23-án, Bécsben

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK

Ausztriában:

Havas András és Soovary Judit, 1971 jan. 23-án, Bécsben
Kunz Gyula és Bohac Éva, 1971 jan. 30-án, Bécsben

Belgiumban:

Arany János és Simon Erzsébet, 1971 jan. 30., Thiméon-ban
B. Nagy János és Tajnay Mária, 1971 jan. 30., Leuven/Louvain-ben

Hollandia:

Maszárik László és Christina Poort, Sneek-ben (Friesland)

Németországban:

Wagner Ulrich és Németh Katalin, 1970 dec. 28-án, Bad-Iburgban

AZ ÖRÖK HAZÁBA TAVOZTAK

Ausztriában:

Schmidt Mihály, 19 hónapos, 1971 jan. 10-én, Bécsben
Bastl Ilona, 1971 jan. 27-én, Bécsben

Belgiumban:

Gaszt Erzsébet, 1971 jan. 10-én, Brüsszelben
Rózsa Sándor, 34 éves, 1971 február 4-én, Hal-ban

Hollandia:

Varga József, 67 éves, Heerlenben

Németországban:

Dr. Mezőfy Lászlóné szül. Lovass Teréz, 52 éves, 1971 febr. 4-én, Münchenben
Dr. Bodnár István, 73 éves, 1971 febr. 4-én, Münchenben

Gróf Keglevich Istvánné szül. gr. Zichy Klára, 87 éves, 1971 febr. 5-én, Gräffelfing b. Münchenben

Perlaki László, 62 éves, 1971 febr. 8-án, Münchenben

Alvinczi Mária Dezső Zoltán, 87 éves, 1971 febr. 4-én, Vilsbiburgban

Újvári Lajos, 65 éves, 1970 szept. 13-án, Laberweinting-ben (Landshut)

Nett István, 50 éves, 1971 febr. 2-án, Ennepetal-ban

Olaszország:

1970 dec. 9-én hosszú szevedés után, 76 éves korában az Úr magához vette a római magyar kolónia egy közkedvelt és közismert tagját, Maso (szül. Edelényi Szabó Eleonórát).

Svájcban:

Basler János, 73 éves, 1971 febr. 9-én, Lausanne-ban

A ZÜRICH MGYAR NÖEGYLET

szomorú szívvel tudatja, hogy elnökölje, Thaler Irma, a szeretett és tisztelt «Irma Néni», 1971 febr. 17-én váratlanul elhunyt.

HIRDETÉSEK

«Szolgálat» címen jelenik meg negyedévenként a régi Papi Egység. A névváltozás azért történt, mert a szerkesztőség ezzel is kifejezésre akarja juttatni, hogy mostantól nemcsak papoknak és szerzeteseknek szóló írásokat akar közölni, hanem szélesebb körben a világi hívek lelki igényeit is szolgálni törekszik. A lap megrendelhető Főtisztelendő Marosi Lászlónál. Címe:

A — Spittal/Drau, Kapellengasse 15.

BUDAPESTI ÖZVEGYASSZONY

katolikus, értelmiségi, jó megjelenésű, házas, megismerkedne házasság céljából hozzáillő, információképes 60-70 éves férfival.

Leveleket poste restante «Szabó» jellegére Stockholm Centralpostkontor-ba kérek.

Keresünk

valódi vagy átképzett

SZERSZÁMLAKATOSOKAT,
SZERSZÁMKÉSZÍTŐKET

nagy karosszéria
szerszámok gyártásához.

Csak valóban kitanult szakemberek jelentkezzenek, legalább 50 %-os német nyelvtudással!

6 hét próbaidő, véglegesítés után lakásszerzésben is segítünk.

Dr. MELEGHY K. G.

Werkzeugbau und Presswerk
5070 BERGISCH GLADBACH

Szent István ünnepség Fatimában

Az idei Szent István ünnepséget Fatimában tartjuk, ahová ebből az alkalomból több zarándoklat indul.

Az óhajoknak megfelelően Németországból, Svájból és Franciaország keleti részéről a következő utazási lehetőségek vannak:

1. Külön repülőgép. Indulás aug. 10-én 22 óra körül Baseltől Lissabonba. Megérkezés után a zarándokokat külön busz viszi Fatimába. Az elszállásolás penziókban és magán lakásokon lesz. Teljes ellátás. Visszaindulás Fatimából 16-án 23 h körül. Érkezés Baselba 17-én a korai órákban.

A külön repülőgép indításához 89 személy jelentkezése szükséges.

Teljes költség: 870.— francia frank, 670.— svájci frank, 582.— DM.

2. Rendes repülőjárat. Indulás Mulhouse-Basel-i repülőtérrel aug. 10-én 7 órakor, érkezés Lissabonba (párizsi megszakítással) 14 órakor. A repülőtérrel külön busz indul Fatimába, közben városnézés Lissabonban. Érkezés Fatimába 19 órakor. Elszállásolás és teljes ellátás a fatimai tartózkodás alatt. Indulás vissza Fatimából Lissabonba 17-én, külön busszal. Repülővel Lissabonból, Párizson át, Basel-Mulhouse-ba 10.45 h, érkezés 22.05 órakor.

Teljes költség: 1.033 francia frank, 795 svájci frank, 692.— DM.

3. Külön autóbusz indítása Németországból (Stuttgart) Svájc, Franciaország, Portugálián keresztül (Stuttgart — Basel — Geneve — Lyon — Montpellier — Irun Santander — La Coruna Porto — Fatima útvonallal). Indulás Stuttgartból aug. 6-án és visszaérkezés aug. 19-én. Teljes ellátás az utazás alatt és Fatimában. Legalább 30 személy jelentkezése szükséges.

Teljes költség: 990 francia frank, 760 svájci frank, 664.— DM.

A árakban az ital és a repülőtér díj nincsen benne. Gyermeknek (12 éven alul) 20 % kedvezmény.

A rendes repülőgépjáratral utazók tartózkodásukat meghosszabbíthatják és a portugál tengerparton pihenhettek. Ebben az esetben az utazás lebonyolításával megbízott *Havas-Voyages*, 4, rue du Sauvage, Mulhouse, Franciaország, mindenkinek felvilágosítást ad.

Jelentkezési határidő: 1971 április 20.

Jelentkezni lehet:

Svájc területén: Ft. P. Cserháti Ferenc, 3000 Bern, Sulgeneckstr. 7.

Németországban: Ft. P. Szőke János, 7000 Stuttgart 1, Werastr. 63.

Kelet Francia-

ország területén: Ft. Kiss István, 57 Metz, 7, rue de l'Abbé Risse;

Ft. P. Kovács Angelus, 67 Strassburg, 35, rue des Capucins.

Jelentkezés esetén az illető lelkésznel 150.— Fr, ill. 150.— DM befizetendő.

A lemondáskor az utazási irodák nemzetközi szabályai érvényesek.

Az Életünk

elfogad hirdetéseket,

azok közlését kérjük

a Gazdasági Bizottságon keresztül

P. Szőke János címén beküldeni:

D. Stuttgart 1,

Werastr. 65.

Telefon: 43 37 86

A nyomda a Gazdasági Bizottság megkerülésével nem fogad el hirdetést.

«BOUTIQUE MARIA»

Bécsi Magyar divatáru üzlet

a város szívében.

Kosztümök, kabátok, ruhák és blúzok nagy választékban. Méretre rendelések!

Pongrácz Mária

Wien 1, Herrngasse 2-4.

Tel.: 63 50 222

ÉLETTÁRSAT KERES

28 éves, rk., 170 cm magas, sötétbarna vízvezeték szerelő. — Választ «Jóska» jellegre Ungarisches Seelsorgeamt, 7. Stuttgart 1, Werastr. 65. kérek.

A MAGYAR EGYETEMI ÉS FŐISKOLAI HALLGATÓK NÉMETORSZÁGI SZÖVET-SÉGÉNEK

Jubileumi X. Főiskolai Hetét

1971 szeptember 6-12-ig tartjuk a németországi Bad-Marienbergben (Westerwald).

A Főiskolai Hét témája:

«Magyarok és Németek.»

A felkért előadók túlnyomó többségükben külföldön, részben Magyarországon élő neves szakemberek.

A kedvező részvételi feltételeket valamint a programot kívánságára szívesen megküldjük.

Magyar Főiskolai Hét Rendezőbizottsága:

c/o Balogh Tibor, Hummanweg 10,
8 München 45.

HAZAI HENTESÁRU

1 kg paprikás füstölt kolbász	9.60 DM
1 kg véreshurka	6.— DM
1 kg rizses májashurka	6.— DM
1 kg paprikás szalonna	5.— DM
1 kg disznósajt	7.— DM
1 kg húsvéti sonka (főznivaló)	14.— DM

25.— DM-től portómentesen

szállítunk.

Viszonteladónak — előzetes megállapodás után — engedmény.

Csak Németország területére szállítunk.

Taubel Mihály

hentesmester

6710 Frankenthal/Pfalz

Peter-Rosegger Str. 3.

Tel. (06235) 92 58

Rövid hírek

Az Egyesült Nemzetek fennállásának 25. évfordulója alkalmából a Vatikán 10.000 dollár költséget adományozott a menekültek segélyezésére.

Az amerikai Gallup közvéleménykutató intézet jelentése szerint az amerikai katolikusok 60%-a rendszeresen vesz részt a vasárnapi istentiszteleteken.

A római Fiumicino repülőtér közvetlen közelében régészek antik keresztény bazilika maradványaira bukkantak. A bazilika a 4. században épült és Szent Hippolitnak volt szentelve. Erről felirattörödékek, szobrok és kerámiatárgyak tanúskodnak.

A Vatikánban nemrég iszlám-keresztény dialógust tartottak, amelyen vallási és kulturális kérdéseket vitattak meg. A hattagú iszlám delegációt a Kairóban székelő legfelső tanács főtitkára, a vatikánit pedig Marella kardinális vezette. Elhatározták, hogy a jövőben rendszeres találkozókat tartanak, a mohamedánok és keresztények közötti testvéri kapcsolatokat ápolására.

Húsvét ünnepét az egész világra érvényesen egységes dátumra akarják rögzíteni. Addis Abebaban, az egyházak ökumenikus tanácsa közgyűlésén is szóba került ez a téma — jelenti a genfi központ.

Vatikáni jelentések szerint a világon egyre növekszik a katolikusok száma, ugyanakkor csökken a lelkészeké. 40 ország statisztikai adatai szerint 1968-hoz viszonyítva a katolikusok száma 1970-ben 10,7 millióval 526 millió fölé emelkedett.

A világi papok száma ezidő alatt 1190-nel 236 ezerre csökkent. Európában egy lelkészre 1966-ban átlag 1161 hívő, 1970-ben már 1219; Amerikában 4414, Ázsiában pedig 11290 hívő jutott.

Szívroham következtében elhunyt a pápa legfiatalabb fivére, dr. Francesco Montini orvos. A pápa telefonon értesült a halálesetről és magánkápolnájában mondott gyászmisét az elhunytért.

Svájcban 87 éves korában nemrég elhunyt az első nemzetközi katolikus hírszolgálati iroda, a KIPA alapítója, Rüegg-Muggly. A világ első katolikus hírszolgálati irodáját 1917-ben alapította és 1955-ig mint főszerkesztő vezette. Később tudományos munkásságának szentelte életét.

A Szentírás egységes, németnyelvű fordításán 50 tudós és szakember dolgozik, több evangélikus szakember bevonásával. Úgy tervezik, hogy a teljes kiadást 1972 tavaszára készítik el. Különösen nagy gondot fordítanak a közérthetőségre. A készülő egységes szöveget veszik később alapul minden hivatalos egyházi kiadásnál, főleg liturgikus és iskolai tankönyvek megírásánál is.

A Kazahsztánban megjelenő PRAVDA a területén egyre erősödő vallási mozgalmak miatt panaszkodik. Különösen nyugtalanító-

nak tartja, hogy az iskolás gyermekek szülei vallási gyakorlatain résztvesznek, s ezzel az iskolai ateista propaganda hatását teljesen lerontják.

Szaigonban a domonkos atyák megkezdték Délvietnam hatodik egyetemének, a katolikus Minh Duc egyetemének az építését. Az új egyetemen 9 fakultás lesz és 6 ezer diák részére nyújt továbbképzési lehetőséget.

Kekkonen Jinn államfő hivatalos látogatást tett a pápánál. Ez volt az első alkalom, hogy finn államfő a Vatikánba látogatott. Finnország és a Vatikán 1942 óta tart fenn diplomáciai kapcsolatot.

Spanyolországban egy pásztorlevél értelmében február 5-én nemzeti böjtöt tartottak. «Az éhség leküzdése» c. akció keretében tavaly 4 millió DM értékű összeg gyűlt össze, amelyből 104 létesítmény támogatása vált lehetségessé az országban.

Nyugatberlinben 1970-ben 3845 katolikus lépett ki az egyházból. Majdnem 70%-kal több, mint egy évvel korábban. Az evangélikus egyházból 32061 személy, 1969-hez viszonyítva 100%-kal több.

Olasz lapok azt a hírt röptették világgá, hogy VI. Pál pápa ebben az évben Párizsba látogat és résztvesz az UNESCO ünnepi ülésén, amelyet a nevelés világéve alkalmából rendeznek. A Vatikán még nem erősítette, de nem is cáfolta e hírt.

Spanyolországban 132 vallási közösséget tartanak nyilván. Az igazságügyminisztérium legutóbbi jelentése szerint az országban 214 nem-katolikus lelkész és 2 nem-katolikus iskola működik.

Skandináviában a németországi Ansgar-Werk telefonszolgálatot vezet be a nyári hónapokra. Főleg a német nyelvű, de minden nemzetiségű turista számára ad tájékoztatót a skandináv országok katolikus miserendjéről és idejéről.

Még mindig közel 15 millió leprás beteg él a világon. A lepra világnap alkalmából a világ lakosságát anyagi támogatásra hívták fel a TV-ben, rádióban és sajtóban. A németországi lepra segélyszerv az elmúlt évben 10 millió DM-át adományozott a betegek gyógyítására.

Gazdag János hentesmester, Bern, Kramgasse 19. - Tel. (031) 22 21 02

Alkalmi- s ünnepi bevásárlását és rendeléseit

eszközölie Gazdagnál

Magyaros hentesárúk, disznótoros véres- májashurka és sütőkolbász állandóan kapható.

Magyar borok és pálinkák és mindenfajta magyaros konzerváru.

AZ 1848 -as SZABADSÁGHARC megünneplése Zürichben

A zürichi magyar szervezetek 1971 március 13-án szombaton este 19,30 órai kezdettel

a Kirchegemeindehaus Hottingenben emlékeznek meg a 48-as szabadságharcról. A változatos műsor központjában a Nemzetőr irodalmi est áll.

Ünnepi beszédet Dr. Kovács Andor mond.

Az ünnepség helyének pontos címe:

Asylstrasse 32, bei Römerhof, megközelíthető a 8, 15 és 3-as villamosokkal.

Pontos megjelenést kér a

RENDEZŐSEG.

RÁKOSI MÁTYÁS HALÁLA

A Magyar Távirati Iroda február 5-én 19.05 órakor a következő jelentést adta ki:

Pro Domo: Kérjük a következő hírt a hírorovat élén külön cím nélkül közölni:

Meghalt Rákosi Mátyás, a Magyar Dolgozók Pártja (akkor ez volt a kommunista párt hivatalos neve) központi bizottságának volt első titkára, Rákosi Mátyás gyógykezelés céljából a Szovjetunióban tartózkodott, súlyos és hosszadalmas betegség után ma halt meg Gorkij város kórházában. 79 éves volt.

Nem több, nem kevesebb. Ennyit ér ma a Pártnak Rákosi Mátyás, a «magyar nép bölcs atyja», akinek életben maradt elvtársai és útitársai valamennyien a büntársai, változatlanul magas pozíciókban ülnek. Ami a magyar népet illeti, a nevét sohasem fogja elfelejteni, mert nálánál gonoszabb elnyomója nem volt.

FE

Az Életünkben megjelent írásokért minden tekintetben azok szerzői felelősek.

Lapzárta a hónap 15-én, hirdetéseket pedig csak a hónap 12-ig fogadunk el!

Életünk

Az európai magyar katolikusok lapja

Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. Vecsey József

Szerkesztőség és nyomda:

Ungarische Buchdruckerei,
9000 St. Gallen, Gallusstr. 41. (Schweiz)

Telefon: (071) 22 55 28

Előfizetés egy évre: 8.— svájci frank

Egyes szám ára: 0.70 svájci frank.

É l e t ü n k — Unser Leben

Monatschrift für die ungarischen
Katholiken in Europa

Redakteur und Herausgeber:

Dr. Josef Vecsey

Redaktion und Druck: Ungarische Buchdruckerei, 9000 St. Gallen (Schweiz), Gallusstr. 41. Tel. (071) 22 55 28

Kto. Krt. 603 Ungarische Buchdruckerei
Sparkassa der Administration St. Gallen

Bezugspreis jährlich: 8.— Sfr.